

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četr leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Posest in celjska gimnazija.

Ko so se potegovali naši poslanci za slovenske vsoporednice v Celji, vzdignili so naši nemški nasprotniki strašen, če tudi posiljen hrušč in trušč, kterega glavni steber je bila posest, nemška posest, Celje je nemška posest. In sedaj ko je blizu ura, ko pridejo v državnem zboru na dnevni red celjske vsoporednice, zopet doni po nasprotnih časniških glasilih, od najmanjšega do največjega bojni klic, celjska gimnazija, nemška posest.

Kaj je tedaj prav za prav ta posest, ki dela toliko preglavice nemškim časnikom, od kod se je vrnila v javno naše življenje?

Čudno je pri tem, da še o priliki otvoritve slovenskih vsoporednic na mariborski gimnaziji, živa duša ni vedela ziniti o kaki posesti, še manj pa o nemški posesti.

In če bi bil kdo tedaj to spako bil spravil na besedo, vsa svet bi se mu bil smejal, in prav bi imel.

Posest je naredba zasebnega pravoslovja. Če se spreta sosedu gledé svojih mej, in drug drugemu sekata bukve čez mejo, kdo naj ju pomiri in spravi. Taki prepiri so navadno jako hudi, povzročajo silno sovraštvo, in čestokrat hudé dejanske izgrede. Tukaj je treba nujno, najnujniše pomoči, in za to se je ovedla posestna pravda, kjer sodnik razloči „za silo“, prepove temu ali onemu naprej sekati pod postavno kaznijo. Vsako pravno prašanje, kdo ima pravico, lastninsko pravico, je tukaj izključeno. Sodnik samo razsodi, kdo je zadnji posestnik. Zadnji posestnik pa je, kdor je 30 dni, recimo javno mirno sekal na prepirnem prostoru. In če je lastnik malobrižen in v 30 dneh od časa poizvedbe o nasprotniškem sekanju, ne toži zaradi

motene posesti, izgubil je pravico do te tožbe, naj si bi bil nasprotnik celo tat ali nasilnik.

Seveda si tedaj po tem poti tudi tat more priposestovati tuje imetje. Vendar je še lastniku vedno odprta pot do pravice, lastnik še 30 let lahko toži zaradi prikrajšane lastnine. Pri motenju posesti sta stranki same popolnoma izključeni od pričanja, osobito je izključena njih prisega. Ljudje so preveč razburjeni in v strasti bi se lahko prisegla kriva prisega.

Taka je tedaj posest kot zasebno pravna naredba.

Posest pa je že v zasebnem pravu čudna prikazen, ktere prosti razum čisto ne more umeti.

Posest, ali zadnje posest presajati na javno polje, je ravno toliko, kakor svet staviti na robe.

Posest v javnem življenju vodi do najhujših, do brezmišelnih posledic.

Pomisliti je, da sta prepirni stranki tukaj vsi pristaši ene in druge stranke, kje bi se pa dobile priče? Kdo naj bo sodnik?

In kdo je potem lastnik, in kako naj se brani za svojo lastninsko pravico, če je po krivici izgubil posest. Že iz tega je posest v javnem življenju nemogoča.

Našim nemškim nasprotnikom se zdijo slovenske vsoporednice v Celji nedopustne, ker je celjska gimnazija baže nemška posest.

Po tem lažiliberalnem nemško posestnem pravilu bi tudi na Dunaji ne mogli in ne smeli pridobiti protisemitije liberalnih mandatov, kajti, zadnji so jih posedovali nemški liberalci, za to so njihova zadnja posest.

Po tej „posesti“ bi Slovenci nikdar ne mogli pridobiti večine v kaki občini, kjer so doslej po vsej krivici, na nezaslišan način gospo-

dovali Nemci. Le ti bi se trebali, samo pozvat na svojo posest, pa bi stvar imela kraj in konec.

In če bi od nekdanj veljala ta posest, bi še naši kmeti sedaj bili tlačani gosposčin. In gosposčine bi imele popolnoma prav, če tlačijo podložnike, vsaj so bili v „posesti“, in temu nima nikdo ugovarjati.

Ta nemška izmišljena posest najnovejšega časa bi, če bi obveljala Nemcem, vse življenje in javno gibanje, nekako z žebli pribila in s tem preprečila vsako premembo.

Kako nedopustna je taka posest, kaže že volilni red, ki ima smoter, dati izraz javnemu gibanju, po katerem ima vedno večina oskrbovati posle javnih naredb in skupščin. Ta posest je glede na javno življenje prava nesmisel. Ona nasprotuje po svojem bistvu vsaki svobodi in vsakemu napredku, politična posest nasprotuje narodnemu prepričanju in pravnemu čutu narodov, ona je sama krinka laži in pohlepnosti, krinka, pod katero si hoče v gospodarstvu in propadajoče nemško liberalstvo ohraniti prvenstvo v državnih zadevah, in ž njim najboljša mesta za svoje članove.

Liberalno nemštvo, ki se je vedno zibalo na krilih slobode, olike in napredka, to proroštvo pravičnosti in pravednosti pozabilo je vse visokoleteče svoje ideje ter iz vsakdanjega blata pobralo bilko „posesti“, ki naj ga sramotno reši pretečega pogina.

Kakor vse kaže se nasprotno nam nemštvo zastoj opira na laži posesti.

Vprašanje glede slovenskih vsoporednic na celjski gimnaziji pride kmalu na vrsto in se bode gotovo rešilo Slovincem po pravičnih njihovih zahtevah.

Naši Nemci, to slutéči in vedoči, se napejajo zopet po svojih časnikih, da bi vsaj nekaj

LISTEK.

Med življenjem in smrtjo.

Povest Feliksa Lilla. Iz ruščine preložil J. O.

V Angliji in na Šotskem nahajali so se v polovici preteklega in do tridesetih let sedanjega stoletja tako imenovani „voskresitelji“, ljudje, ki so se prikrali po noči na pokopališča ter tam izkopavali trupla pred kratkim umrlih ljudij in jih za drag denar prodajali mladim zdravnikom, da so jih raztelesovali kljub strogi prepovedi. Nekoč je znani Viljebfors v nižji zbornici stavil predlog, po katerem bi se smela trupla na smrt obsojenih zločincev prepustiti medicinskim fakultetam, a državni zbor je predlog zavrgel. Vsled teh neprijetnih nedostatkov v nauku, razcveto se je gnjusno rokodelstvo „voskresiteljev“ še bolj. Celo najbolj sloveči zdravniki so kupovali od teh ljudij trupla, katera so jim rabila pri učenju.

Ko se je v Edinburgu izvedelo, da „voskresitelji“ ne zalažejo samo domačih anatomov in dijakov z mrtvimi telesi, marveč jih celo v zabojih pošiljajo učeči se mladeži v Oksford, Kembridž in London, poprijela se je mestnega prebi-

valstva strašanska razburjenost. Dalo je pokopališča zastražiti z oboroženo stražo, tako, da „voskresiteljem“ ni bilo več mogoče opravljati v Edinburgu tega gnjusnega posla.

Dva iz med njih najhujša hudobneža, Viljam Burk in Eduard Gar, nista hotela zapustiti svoje obrti ter sklenila strašno hudobijo: ubijati potovalce in prodajati njih trupla. Mnogo italjanskih dečkov malih pouličnih godcev je preminilo na čuden način. Čakala sta jih v temnih ulicah, dušila s smolnatimi krinkami, in jih poskrila v pripravljene vreče.

Pred šestdesetimi leti je bil moj ded, prepluvši vsa morja sveta, v Edinburškem zalivu, kjer je imel pravdo z nekim trgovcem. Pravdnik Lionel Vait bil je surov, a nenavadno ljubezniv človek, star kakih dvaintrideset let. Prav tisti čas začela se je znamenita pravda proti Burku in Garu, o kateri so mnogo pisali evropski časniki, in katera se je končala z obsodbo na smrt. Nekoč je rekel Vait mojemu dedu: Srečen sem, da mi ni bilo treba teh dveh nečloveških zločincev zagovarjati, dasi bi mogla Burk in Gar smelo pokazati s prstom na mene pred sodiščem: „Poglejte sodniki, čeprav sva umorila mnogo potujočih godcev, vendar stoji tukaj mož, kateri ima naju zahvaliti za življenje!“

In resnico bi govorila, kajti brez njiju bi bil jaz umrl najstrašnejše smrti, kakeršne si more človek le misliti.

Moj ded se je začudil, prosil Vaita naj mu razjasni svoje skrivnostne besede, in ta je začel:

„Bil sem sin imenitnih in bogatih roditeljev, kateri so mi, žal, umrli, ko sem bil še otrok. Vse premoženje je prešlo na staršega brata, kateri mi ga je naštel jako neznamen del. S trudom sem si moral služiti kruh. Izmed vseh ved najbolj me je veselilo pravosodje in odšel sem v Edinburg, da bi se vpisal med vseučiliščnike. To je bilo pred desetimi leti.“

„Bil sem mlad in poln veselega življenja. Ni pametno, da sem ves prosti čas prebil v družbi. Tukaj sem se na neki veselici zaljubil v Judito Maklean, v hčer bogate vdove. Tudi ona me je videzno ljubila, in nikdo ni dvojil, da postane kmalu moja žena. Toda zgodilo se je drugače.“

„Z menoj je prišel v Edinburg tovariš mojih let Tomaž Parri, ki se je posvetil zdravniški vedi. Tudi on se je zaljubil v mojo izvoljenko, ter bil srečnejši od mene. Vljudno mi je povedala nekoč moja nevesta, da me nima več rada. In kmalu potem se je zaročila s Parrijem.“

oteli o celjskem vprašanji in potisnili slovensko gimnazijo — v Žalec.

Tam so vsaj prepričani, da bi gimnazija ne mogla prosperovati, potem pa bi lahko s prstom kazali: Slovenci vaše tolikokrat povdarjane kulturne potrebe se tam v Žalci slabo izpričujejo.

Naše narodne zahteve so skromne, vzrasle iz žive narodne potrebe, naše zahteve do slovenskih vsoprednic v Celji slone na neomajnih stebrih vzgojeslovja, pravičnosti in pravednosti, ktere nam je država dolžna izpolniti, kot mali odplatek za težke žrtve na krvi in imetju, ktere je slovenski narod državi vedno rad doprinašal.

Nemške pritožbe.

V zadnji številki smo omenili, kako je zloglasni Pistor napadal slovenske učitelje, dolžeč jih, da poslovenjajo nemška imena, in je že za to klical na naše učitelje strogo kazen višje šolske oblasti. Ta poštenjak je pač računil na to, da nič ni lažjega na svetu, kakor pri nekterih šolskih oblastih očrniti narodnega učitelja. Nebaron Pistor si tudi ni upal navesti nobenega dejanskega slučaja, ki bi podprl njegovo protiučiteljsko trditev, in ki bi mogel pojasniti, kateri učitelj in s čim se je tako hudo pregrešil. On je pač dobro vedel, da bi se njegova pritožba skadila v nič, če bi bil navedel le en sam slučaj.

Mi smo koj vedeli, da je po Pistorjevi oliko in njegovem čutu do pravice in resnice slovenski učitelj zakrivil že veliki zločin, če je pisal slovenska imena pravilno, kakor jim gre, če je pisal Kovačič in ne napačno Kowatschitsch.

Da smo to Pistorjevo pritožbo razlagali popolnoma prav, nas je osvedočila nova pritožba tetke „Tagespošte“ iz Koroškega, ki ima isto smer in isto lice. Razložek je samo ta, da se je tam brezimni dopisun pritoževal proti župniku in ga denunciral pri višji oblasti, kričeč: „Kaj tacega se ne sme trpeti“.

Zanimivo je, da se tukaj navajajo slučajji, in ako se slučajji navajajo, potem že mora nekaj biti na stvari, saj slučajji govore kakor številke, tako bi si mislil neveselji bralec.

Vendar poglejmo si te primere.

Dotični župnik je baje sledeča nemška imena takole slovenil: namesto nemških imen Juratsch, Laninschegg, Lutschovnigg, Setz, Miklautschitsch pisal je seveda po vsej nemški krivici: Jurač, Laninšek, Lučovnik, Zec (Zajec), Miklavčič.

Človek res ne ve, ali so nemški dopisuni in uradniki tako neumni ali marveč tako zlobni. Skoraj nedoumljivo pa je, da nemški lističi na tako podli način norce brijejo s svojimi bralci.

„Nemško“ ime Miklavčič sloveniti, je ravno toliko kakor morje hoteti potopiti v žlici vode.

In če bi kdo nemškemu dopisunu obljubil milijon zlatov, bi mu ne mogel posloveniti imena Miklavčič ali Jurač itd.; kajti kar je slovensko se ne dá sloveniti. Sreča ravno hoče, da se na-

vedena imena niti pri najboljši volji ne dajo ponemčiti, in je sploh nemogoče katero koli predrugačenje.

Pa nemški dopisuni imajo s takimi pritožbami priložnost vpiti in kričati. Tat navadno najbolj kriči, da bi ga kot tatu ne spoznali.

Položaj v Ljubljani.

Od prvega usodepolnega potresa čutijo ubogi Ljubljančanje še skoro vsak dan več ali manj slabših tresljajev. Vender so se sploh ljudje pomirili in poučeni po spisih mnogih učenjakov ne boje se več, da se povrne še jedenkrat tako hud sunek, kakor je bil na velikonočni pondeljek. Vendar izgleda sedaj, v tem lepem spomladnem času, Ljubljana jako žalostna. Koder koli se hodi, vidi se razpokane hiše, na vseh straneh podprte, v katerih ne prebiva skoro več živa duša ne. Ljudje namreč še vedno prebivajo zunaj, bodisi v šotorih, ki so pa v dežji zdravju zelo škodljivi, največ pa v novo postavljenih lesenih hišicah, (barakah), kjer bodo morda celó leto, torej še čez zimo vztrajati morali. Mej tem, ko nekateri postavljajo zunaj mesta take hišice, podirajo drugi v mestu skoro bi rekel — po vrsti — poslopja. Kjer nimajo gospodarji denarja, da jih mestno starešinstvo podreti, ker se je bati, da se sama ne poderejo. Sploh bode pa treba mnogo več hiš podreti, nego se je sprva mislilo. Pri nekaterih hišah, ki so jako hudo prizadete, bi stalo popravljanje jako mnogo, in marsikateri gospodar preišlje, ali bi mu ne kazalo hiše popolnoma podreti in na novo sezidati. Tako bode tudi „Glasbena Matica“ na podrtiji sezidala novo hišo, kjer se bode potem v takorekoč prerojeni Ljubljanji gojila slovenska glasbena umetnost. Hiše v Ljubljani pregleduje sedaj 10 stavbinskih komisij, ki neprenehoma hodijo od hiše do hiše, svarijo prebivalce pred nesrečo in jim dajejo dobre svete. Ko bode na ta način vsa Ljubljana pregledana, pokazalo se bode še le, kolika je prav za prav vsa škoda in koliko hiš se bode moralo neobhodno podreti. Pravijo, da nič manj, ko dve sto. Pregledovanje hiš, šol, cerkva, bolnic, samostanov se tudi radi tega vrši, da bode prej cenjena skupna škoda, da bode večja vlada staviti državnemu zboru navsvete radi državne pomoči, katere Ljubljana s prizadeto ostalo deželo tako zelo potrebuje in prej ko prej pričakuje.

Čudno naključje je, da ni od bolnikov ljubljanske bolnice, ki stanujejo na bolničnem vrtu, že jeden teden sem nihče umrl. To pač kaže, kako skrbno se brigajo za nje zdravniki in strežnice. Vojaška bolnica, ki je popolnoma uničena, pa se bode prestavila v Jaroslav v Galiciji in bode zanaprej v Ljubljani le vojaška bolnica za vsak slučaj; ta preselitev vojaške bolnice je precej občutna izguba za Ljubljano. Bog daj, da bi potres, ki je že tako skoro gmotno uničil Ljubljano, ne imel za njo še več takih slabih

nasledkov. Varnostne naredbe se od ljubljanskega zdravstveno-policijskega odseka nadaljujejo. Tako se je izgotovil strog hišni red za prebivalce po novo napravljenih hišicah in šotorih, napravili so se novi javni vodnjaki, kjer teče voda iz vodovoda, ki je na vso srečo popolnoma nepoškodovan ostal, in — kar je neprecenljivega pomena za javno zdravje — naročili so javna stranišča, za katere se bode po par krajcarjev plačevalo, naprava, ki se je v Pragi povodom ondotne razstave izvrstno obnesla.

Kar se tiče cerkev in službe božje, naj omenim, da se vrši na mnogih krajih majnikova pobožnost mesto v cerkvah, ki so vse radi varnosti zaprte, krog kake male kapelice pod milim nebom. Pač je malokje ljudstvo tako pobožno kakor v Ljubljani. Gotovo si bodo radi tega z božjo pomočjo opomogli k prejšnjemu blagostanju. Grdo je torej, ako n. pr. tuji delavci, ki so prišli v Ljubljano delati, zaničevaje psujejo svečane procesije ali druga duhovna opravila. — Ne ve se še dosedaj, kaj in koliko bode treba pri posameznih cerkvah popraviti. Najhujše je prizadeta frančiškanska in trnovska. Pri zadnji bode treba oba stolpa do ondi, kjer stoji ura, podreti in novo prizidati. Zadnjič so trnovski fantje jako spretno zvonove iz zvonika rešili. Popravljanje šentjakobske cerkve se je že oddalo neki dunajski tvrdki; tukaj bode menda le en zvonik še za rabo in presbiterij (t. j. del cerkve pri velikem oltarju).

Za Ljubljano, tako kruto prizadeto po potresu, pošiljajo mnogi ljudje, društva in tvrdke denarnih darov, toda vse skupaj je seveda le majhen del ogromne škode. Ginljivo je pa, kadar daruje za stradajoče ubožce kdo, ki sam ne živi v najboljših razmerah, a si vendar pritrga, da pripomore splošni bedi s svojim darom. Tako je poslal mili naš pesnik Gregorčič 100 gl. rekši: „Moji prvi bratje in sestre so trpini“.

Naj bi ta vzgled našel mnogo posnemovalcev!

Ne morem si kaj, da bi pri tej priliki ne omenil še drugega vrlega moža, ki je s svojo vestnostjo in nepstrašljivostjo preprečil veliko nesrečo. Zove se Ivan Pavlovič, železnični stražnik sredi ljubljanskega barja.

Na velikonočno nedeljo je prvi sunek podrl njegovo stražnico, ki se je na polovico zrušila na železniški tir. Brž se odpravi vestni stražnik, da odpravi kamenje s tiru, toda sam ni v stanu. Poleg tega pa je razbita tudi svetilka, tako, da niti znamenja ne more dati kurirnemu vlaku, ki ima kmalu priti. Ne meneč se za usodo svoje rodovine, teče torej k sosednemu stražniku in ga prosi, naj opozori vlak. Nato se vrne in od strani z dvema možema vse, kar je ležalo na tiru. Po končanem delu je še le zapazil, da je ostalo njegovo triletno dete v polpodrti stražnici. Planil je v stražnico in našel nepoškodovano svoje dete. Čast mu! Omeniti je, da mu je presvitli cesar, ko se je v Ljubljani mudil, izre-

vod se je počasi pomikal po ulici. Bilo je ravno ob štirih popoldne, in spotoma sem čul biti stolpno uro cerkve sv. Egidija. Do mene so motno dobajali razgovori mojih spremljevalcev.“

„Črez četrt ure je spreved dospel na mirodvor. Rakev so vzeli z voza, ter jo začeli počasi spuščati v jamo na dolgih vrvi.“

„Potem so sledili nagrobni govori, katerih pa nisem mogel razumeti. Z gluhim šumom so pale prve tri grude prsti na rakev. Za temi jih je sledilo še nekoliko. Najbrž so jih metali moji prijatelji, želeči mi mirnega spanja. Potem pa se je zemlja vsipala na krsto — kakor dež, in kmalu je vse potihnilo. Okrog mene je bila nepregledna tema. Ležal sem v rakvi pod zemljo.“

„Po mojem mnenju sem ležal v grobu kakih šest ur, sicer od petih do najstjatih po noči. Ne vem, na kakošen način, a v grob je najbrž prihajal od nekod zrak, sicer se bi bil zadušil. Podoben sem bil takrat fakirom, kateri se pustijo zakopati do gotovega časa v zemljo, in ko mine napominana doba, jih izkopljejo ter so živi kakor poprej.“

„Ko je minil imenovani čas, zaslišim lahen šum. Zdelo se mi je, kakor da je nekdo kopal z jame prst. Kmalu začujem šepetanje dveh človekov.“

„Obup se me je polastil. Strašna vest in globoka žalost nakopali sta mi vročinsko bolezen, katera se je naposled izpremenila v letargično spanje. V takem slučaju je človek kakor mrtev, srce ne bije, gibati se ne more, dihanje postane nevidno in bolnik je mrzel, kakor pravcati mrlič. Kdor spi letargično spanje, ta se na videz v ničemur ne razlikuje od mrliča.“

Tako se je godilo tudi meni. Ležal sem mirno, ničesar nisem čutil, in nisem mogel govoriti; samo slišal in videl sem, kakor nalašč, da bi trpel s tem večje muke. Oči sem imel polodprte ter videl, če je bilo temno ali svetlo, je bila noč ali dan. Slišal sem tudi vse, kar se je okoli mene godilo, kar govorilo, a nisem mogel dati od sebe znamenja, da sem živ, kar je povečevalo moj strah.

„Slišal sem tudi zdravnikove osodepolne besede; mrtev je.“

„Tedaj moram njegovim sorodnikom naznati“, rekla je moja gospodinja. „Ubogi mladenič kdo bi bil pač kaj takega pričakoval. Pisala sem uže njegovemu bratu, in on bo kmalu tu.“

„Za tem razgovorom je v sobi nastala tišina, in začelo je postajati temno. Ležal sem od vseh zapuščen v svoji žalostni postelji. V sobo so kmalo prinesli svečo, in slišal sem brata jokati.“

„Brat se je nagnil nad menoj ter mi nežno vzdignil lase padajoče na čelo. Potem sem slišal, kako je tiho govoril z mojo gospodinjo in ji ukazoval zastran pogreba. Za tem sta zapustila sobo in jaz sem zopet ostal sam v svojem žalostnem položaji.“

„Prešel je dan, minila je noč. Zjutraj so prinesli rakvarji rakev. Mene so oblekli v žalno obleko, in položili v rakev. Moj brat mi je sam djal pod glavo srebrn podzglavnik. Ležal sem v krsti jako dolgo, in pri vzglavju so gorele sveče.“

„Prišlo je mnogo mojih prijateljev in zancev. Čul sem njihovo tiho šepetanje, in malone vsi so bili polni hvale in sožalja do mene. Le jedini Tomaž Parri ni prišel; vsaj jaz nisem slišal njegovega glasu.“

„Nekdo iz mojih obiskovalcev hotel je uže celo vohati mrličev smrad. Tako zelo je razvita pri ljudeh moč domišljije. Okna zakrita s črnimi zagrinjali, dišeče kadilo, smrad stare krste in, naposled, videzno mrtev človek, — vse to je lahko motilo in uzbujalo domišljijo.“

„Prišel je čas pogreba. Na rakev so položili pokrov, in slišal sem, kako so ga pribijali. Pred vratmi je ropotaje obstal mrtvaški voz. Rakev so vzdignili in jo postavili na voz. Spre-

kel svoje priznanje za njegovo možato neustrašnost.

V Kamniku, kjer je bil potres, kakor znano, tudi precej občuten, znaša škoda za tako majhno mesto ogromno svoto 65.000 gld. V to svoto pa ni všteta škoda, katero trpi farna cerkev, zvonik, ki stoji posebej, dalje podružnice in škoda na župnijskem poslopju. Ako pomislimo, da je prebivalstvo večinoma ubožno, da še brez vsacih nezgod le težko nosi bremena, je to hud udarec, ki je prizadel kamniško mesto. Ako ne dobe ondotni prebivalci nobene pomoči, se bode mesto prav težko opomoglo.

Sicer pa trdè drugi, da Kamnik, zlasti kopaljšče Kneipovske vrste g. Prašnikarja ni veliko trpelo.

V Črnučah ob Savi, od koder smo že zadnjič v „Domovino“ poročali, so že natanko precenili vso škodo, ki jo je bil potres napravil. Pri gospodarskih poslopih cele župnije je približno 22.000 gld. škode, pri šoli 1100 gld., župnijska cerkev pa je tako poškodovana, da je komisija nasvetovala, naj se sezida nova cerkev s preračunjenimi stroški 25.000 gld. Vsega cerkvenega premoženja pa je 723 gld. Ni čuda torej, ako ondotnim župljanom krvavi srce, in da ti tužno gledajo v daljni novi hram božji v žalostnih mislih: Bog vé, se bode le kedaj vzdignila nekdanja črnuška cerkev in: ali se bode še kedaj mogla pokazati v svoji prejšnji lepoti!? Bila je namreč lepa cerkev, sezidana še le leta 1880 z velikimi stroški, in posebno ljubljanski izletniki so vedno hvalili njeno lepoto. Tudi v tej župnji morali bodo obupati, ako ne dobe nikake pomoči.

Poroča se nam iz Ljubljane, da so tudi gradovi v njeni okolici, večinoma jako stari, tako silno poškodovani, da jih bodo le s težka popravili. Posebno znani grad na Igu je zelo poškodovan. Veliko so trpeli gradovi okolo Mengša, Mengiš sam ima okolo pol milijona škode. Veliko škode imajo fare Domžale, Dob, Ihan, sv. Jakob ob Savi, posebno Devica Marija v Polji in njene podružnice, Moravče, Peče, Brdo; potres je nekaj škode prizadejal v Repnjah, Komendi, okolo Kranja itd. Zelo hudo so bile prizadete še druge fare okoli Ljubljane n. pr. Dobrava, kjer je nekaj dni po Veliki noči bilo veliko romanje k tej božji poti, a zdaj je tudi tu poškodovana cerkev zaprta. Da je škoda občutna v Šiški pri Ljubljani, da je neizmerna v Št. Vidu nad Ljubljano, posebno v Dramljah, v Medvodah, na Šmarni gori, lahko si mislite. V tej grozni nesreči imajo prebivalci ljubljanske okolice edino to upanje, da jih država ne pozabi in jim pomore, da si sezidajo vnovič priljubljene božje hrame in šole; ozirajo se s polnim zaupanjem na dobrotljiva srca, ki naj bi se pri svojih bogatih darovih spominjali tudi ljubljanske okolice in pomagali nekdanj dokaj imoviti, a zdaj tako nesrečni pokrajini.

Celjske novice.

(Celjsko vprašanje). Prihodnje dni se prične v proračunskem odseku posvetovanje o proračunu naučnega ministerstva, ob enem pride na vrsto celjsko vprašanje. V mladočeških krogih trdijo, da bode poljski klub glasoval za dotično postavko, in sicer z ozirom na ministra Madeyskega, ki ima popolno zaupanje poljskega kluba ter zahteva postavko za slovenske vspelednice v Celju, ker je že vsprejeta v proračun. Poljski klub je nekda že sklenil, da bode glasoval za to postavko z ozirom na naučnega ministra in kulturni razvoj slovanskih narodov. — Če je istinito to poročilo, utegne celjsko vprašanje zopet pretresti koalicijo ter jej menda izpodnesti — berglje, na katere se opira životareč nenaravno življenje. — Klaverno piše „N. Fr. Pr.“: „Ker so izvzemši naučno ministerstvo rešeni vsi ostali deli državnega proračuna, pride v kratkem na vrsto celjsko vprašanje. Po poročilih izza kulis proračunskega odseka so se vsled upora Slovencev v Hohenwartovem klubu razbile vse obravnave in brez dvoma ostanejo levičarski člani v proračunskem odseku v manjšini s predlogom, da bi se odklonila postavka za Celje. Toraj je bil ves krik v židovskem taboru le pesek v oči nemškimi nacionalcem! Liberalna židinja „Neue Fr. Presse“ pravi v svojem članku o celjski gimnaziji, za katero naj bi tudi poljski poslanci glasovali, da „Poljaki nimajo Celja“ in s tem meni, čemu se ti potegujejo za celjski gimnazij. Temu stavku nasproti pa prav dobro odgovarja „Czas“, ki piše tako-le: „Poljska nima Celja, to je istina, toda njene dolžnosti za celjsko vprašanje so vse drugačne, kakor jih opisava židinja. Poljaki so že imeli rusinske paralelke v Kolomeji, oni imajo že samostojni rusinski gimnazij v omenjenem mestu, tedaj se jim ni treba boriti za jednake pravice v svojej deželi, celjsko vprašanje nima zanje nikake koristi, vendar bodo brez ptujega vpliva lastnovoljno gasovali za potrebo sosednega naroda. Ako bo glasoval poljski klub za celjsko gimnazijo, storil bo to v zavesti, da se gre za opravičene zahteve slovenskega naroda. Tudi glasila nemške levice priznavajo, da bode Poljaki glasovali za Celje in da bo nemška levica ostala v manjšini.“

(Glede celjske pošte) je dne 9. t. m. v seji poslanske zbornice poslanec M. Vošnjak interpeliral trgovskega ministra in ga vprašal če bode kaj z zgradbo poštnega poslopja v Celju.

(Imenovanje). Imenovana sta državnega pravdnika namestnikoma sodna pristava, in sicer gosp. dr. Maks Bouvier v Celovcu za Celje, in dr. Alfred Schmid v Celji za Ljubljano.

(Rentni davek) dobé po novi davčni postavi razen hranilnic tudi večje posojilnice; ta davek bode znašal 1½%. Ako bode obveljalo, kar je finančni minister obečal, bode potlej pa 2% pristojbine od hranilnih obresti odpadle. Za

koristi posojilnic se je potegnil poslanec Vošnjak, ki je tudi povdarjal, da bi se morala izdelati še za hranilnice nova postava mesto zastarelega regulativa od l. 1844.

(Imenovanje.) C. kr. nadsodišče za Štajersko, Koroško in Kranjsko imenovalo je pravnega praktikanta pri okrajnem sodišču v Celji gosp. Otona Vidic-a, avskulantom za Štajersko.

(Pri nas in drugod.) Veliko vriša napravil je nemški celjski listič o priliki, ko je par vročekrvnih dijakov celjske gimnazije, napravilo neko otročarijo. Klical je na pomoč policijo, profesorje in Bog zna koga še vse. Dijaki so bili kaznovani, da je bilo joj. Tako je pri nas, če so slovenski dečki. — V Gradci pa so pobalini druge državne gimnazije napravili Bismarckov komers. Se med čvekanjem pruskega navdušenja opili tako grozno, da so se zbili med saboj. Policija bila je primorana poseči vmes in je aretovala šest takih pobičev in jih tudi kaznovala. Vodstvo gimnazije je bilo obveščeno o tem, a znalo pokriti vse tako, da je ostalo lepo tiho. Mi gotovo nismo med tistimi, kateri sodijo dejanja nezrele mladine z vso ojstrostjo, vendar pa se nam čudno vidi, da je dovoljeno nemškim učencem vse, slovenski pa se mučijo do neznosnosti.

(Pobalinstvo). V hotel Koscherjev, sedaj Wreggov, zahaja nekaj trgovskih pomočnikov ali komijev trgovcev z blagom Travna in Stigerja, Šmidlna ter trgovcev z železnino Rakuscha in Radakovitscha. Ti nezreli mladiči trudijo se pokazati vso svojo neotesanost in surovost. Parkrat zvečer bilo je tudi več slovenskih gospodov tamkaj, kateri so kakor naravno med seboj slovenski govorili. To je bilo za to komijsko družbo, kakor če se puranom pokaže rudeča ruta, začeli so se ti gospodiči, če se sme tako reči, obnašati tako, da bi bilo lahko sram enakega obnašanja vsakega hlapca. Žvižgali so, vpili „pereat“, Tintenlecker itd., ter razsajali, da je grdo. Čudimo se, da gostilničar g. Wregg tem razposajencem ne more dati potrebnega poduka, kako se imajo v hotelu obnašati. Na deželi prime krčmar, če treba fantaline, ki razgrajajo in goste nadlegujejo, za vrat, ter jih posadi lepo na hladan zrak. Kdo pošten bo pa še zahajal v tak hotel, kjer ni toliko varen pred žalenjem, kakor v najzadnji krčmi na deželi. Mislimo pa, da bi tudi trgovci Traun & Stiger, Schmidl, Rakusch in Radakovitsch, kateri imajo večinoma samo s slovenskimi strankami posle, vže morali vedeti svoje trgovske pomočnike toliko v strahu držati, da ne bodo v gostilnah mirne slovenske družbe žalili na pobalinski način.

Spodnje-štajerske novice.

(Premembe pri č. duhovščini). Č. gosp. Franc Heber, župnik v Studenicah, je dobil župnijo v Spodnji Pulskavi. Provizor v Studenicah je postal č. g. Fr. Kovačič, prov. v Spod. Pulskavi. Umril je č. g. Franc Kene, župnik na Sladki gori.

„Koplji hitreje, Ned, rekel je jeden. Vrag vzemi te dijake, truplo hočejo imeti o polnoči.“

„Saj si prizadevam kar le morem . . . odgovoril je drugi . . . Pa še tako grdo vreme nočoj! Dež lije kakor iz vedra. Veter . . . No kam pa je izginila steklenica žganja, ne bilo bi odveč, okrepčati se malo.“

„Začela sta zopet grebsti.“

„Domislil sem se, da sta bila to „voskresitelja,“ hoteča ukrasti moje telo. Kako se bo vender vse to končalo? Ali zopet oživim, ali umrjem pod raztelesovalnim nožem? K sreči me v mojem žalostnem položaji ni navdajal strah, niti trpljenje, niti up, niti radovednost.“

„Voskresitelja“ sta ravno odprla pokrov. Uvidel sem luč svetilnice. Dež je pluskal v odprto krsto na mene in oba razbojnika.“

„Hu, kako skrbno je zavarovan!“ godrnjal je jeden. „Zakopljem ga zopet, ako nama ne dado zanj petnajst funtov šterlingov. . .“

„Za petnajst ste se pogodili?“ uprašal je oni.

„Da, a prihodnjič morajo več dati, težko se je začelo živeti, brate!“

„Vzdignila sta me iz krste ter sunila v veliko vrečo. Jeden je zopet zabil rakev in poprečno sta jela zasipati jamo.“

„No, rekel je jeden, burja bo odlično končala najino delo tako, da ta vražja straža ničesar ne spozna. Naj stavijo nad praznimi grobovi spomenike!“

„Zadel je vrečo na ramo in jo nesel za ogrado, kjer je stal mali voz, na katerega sta vrgla vrečo, ter peljala skozi mestne ulice.“

„Voz se je vstavil. Jeden tolovajev je zopet zadel vrečo na ramo in zdelo se mi je da gresta skozi pust hodnik, tako zamolklo so odmevale stopinje. Obstala sta pred vrati in potrkala, položivši vrečo na zemljo.“

„A, vender naposled, Burk in Gar! Le notri!“ razdal se je znani mi glas. Spoznal sem glas Tomaža Parrija.

„Niti za minuto nisva zamudila,“ menil je Burk. „Ura bije ravno dvanajst. Ali imate denarje gotove?“

„Začulo se je žvenkljanje novcev.“

„Vrečo so zavlekli v sobo. Tolovaja sta izginila. Moje telo so izvlekli iz vreče in ga položili na mizo.“

„A-a-a! slišal sem neki začujeni glas. To je Lionel Vait, naš splošni prijatelj!“

„Resnično!“ vskliknil je drugi. „Nedoumno! Uprav danes sem ga spremil na pokopališče.“

„Boljše bi bilo, da bi nam ta zlodeja prinesla bila drugo telo!“ rekel je tretji.

„Kaj je storiti?“

„Primaruha, to je neprijetno!“

„Treba bo zopet zakopati v zemljo truplo našega prijatelja!“ menil je nekdo.

„To ni mogoče!“ reklo jih je mnogo.

„Zakaj ta prepri!“ kriknil je nestrpno Tomaž Parri. „Zakaj tratiti denar. Mi smo kupili njegovo telo, in ako bi bil on živ, gotovo bi se kot jurist, temu nikakor ne protivil. In kdo pač izve, da je Vait naravnost iz groba prišel pod raztelesovalni nož?“

„Poslušaj, Tomaž!“ rekel je nekdo. „Pomisli, če bi po tvoji smrti s teboj tako ravnali, kaj?“

„To meni nič mari,“ je hladno odgovoril oni. „Dokler sem živ — dobro, kadar pa umrjem, naj se godi z menoj kar hoče; ne tratimo časa s pustim besedovanjem!“

„No, ako ti hočeš. . .“

„Na delo gospodje, na delo!“

„Dijaki so me obdali od vseh strani.“

„Galvanizujmo telo!“ predložil je mlad dijak. „Doselej sem delal poskuse samo z mrtvimi žabami. Prav zanimivo bi bilo opažati, kako deluje tok gavalnizma na človeško telo.“

„Poskusimo!“ slišalo se je od vseh strani.

(Iz Škofje vasi). Župan g. Miha Bikošek, odpovedal se je svoji častni službi, katero je opravljaval vže skoz 5 let v občo zadovoljnost. V nedeljo 12. t. m. bila je vsled tega nova volitev župana. Ker je g. Bikošek, katerega je odbor na novo izvolil, ostal pri svoji odpovedi, izvolil se je potem za župana Janez Kompolšek p. d. Stepišnik, dozdejni prvi svetovalec. Za prvega svetovalca izvolil pa se je na to Miha Bikošek. — Zborovala je tudi podružnica sv. Cirila in Metoda in pa politično društvo „Edinost“.

(V Petrovčah pri Celji) bode kmalo nova občinska volitev. Kakor čujemo, ima posebno gorečo željo župan v Petrovčah postati mladi Verwega, Janez Jeschoungg, ker se mu to ni posrečilo v Pirešici. Prepričani pa smo, da bodo v Petrovčah, kjer je dozdej bil vedno župan mož narodnega mišljenja, že še našli Slovence, ki bo župan. Bila bi res sramota za to lepo slovensko občino, če bi si morala postaviti na čelo moža, kateri vleče s celjsko nemškutarijo.

(Iz Petrovč). Pretečeno nedeljo, to je 5. majnika, bila je procesja iz Žalca v Petrovče. V Petrovčah se pripelja po cesti Alojz Čretnik, gostilničar v Libojah — po domače Urbanič — kateri je peljal dva delavca Schütz-ove tovarne v Celje. Namesto da bi se pred sv. križom odkrili, kakor to zahteva naša katoliška vera od vsakega katoličana, obdržali so vsi trije svoje klobuke na glavi, najbrž boječ se, da bi jim zleteli vrabci izpod klobuka. Najgrše se je pa obnašal Schütz-ov delavec z dolgimi lasmi, kateri je v trenutku, ko se je mimo voza nesel križ, dim goreče smodke pihnil proti križu. Ta človek je se le pred kratkim prilomastil v naše kraje; toda če hoče med vernimi Slovenci jesti kruh, mora se prej naučiti „manire“; kajti tako obnašanje in zasramovanje cerkvenega obreda je največja surovost, ktere je sploh človek zmožen. In zares v srečo si smejo šteti ti trije fantalini, da jih v verskem čutu žaljeno ljudstvo ni kamnalo! Sploh pa ni to naša zadnja beseda.

(Iz Griž pri Žalcu). Dne 3. maja so sklicali socijalni demokratje javen shod v Grižah v gostilni nekega Rupnika. Glavni agitator bil je Mihael Čobal, delavec iz Köflah. Iz Žalca in Gotovelj je šlo okoli 150 naših mož v Griže poslušat, kaj bodo povedali. Ko pridejo v gostilno, najdejo tam socijalnega demokrata Čobal-a. Vedno je prihajalo več ljudij; zbralo se jih je skupaj okoli 400, pripelje se tudi vladni zastopnik iz Celja. Zeljno so pričakovali, kdaj se bo otvorilo zborovanje; g. Miha Čobal je letal vsakih pet minut na cesto gledat, če mu prihaja pomoč iz Žalca, če prihajajo najeti govorniki iz Celja in Ljubljane, toda njegov up je šel po vodi. Čakali so tri četrt ure — govornikov ni — in Čobal se oglasi ter reče: „Častiti shod! Ker govorniki niso prišli, danes zborovanja ni; jaz sam ne morem govoriti.“ Te besede so pa tako razkačile navzoče, da so mu začeli naštevati njegove grehe, — Čobal pa se je zmuznil pri stranskih vratih

„Prinesli so stroj ter ga pustili delovati, in spuščali v mé tok galvanizma.“

„Zgodilo se je nekaj, česar nikakor nisem pričakoval. Ko je šinil tok v moje telo, začutil sem, kako se mi polagoma vrača življenja moč. Skrčile so se mišice in odprl sem oči.“

„Sedaj sem uvidel, da se nahajam v mali jarko razsvetljeni dvorani, napolnjeni z mladimi ljudmi, dijaki in zdravniki.“

„Glejte, glejte!“ je oduševljeno klical mladenič, opozorivši na poskus. „Vidite! poskus se je dobro obnesel.“

„No, to so navadni pojavi,“ menil je drugi.

„Jaz sem se brez vsakega truda vzravnal po konci.“

„To je čudno!“ vzkliknil je tretji dijak. „Kaj enakega še nisem videl in menim, da bi se celo Volta in Galvani čudila temu prizoru.“

„To telo je živo!“ je zašepetal nekdo prestrašeno.

„Bedak!“ rekel je Tomaž Parri. „Lionel Vait je mrtev, jaz sem uverjen o tem, kakor o svojem življenju!“

„On se mi je približal z nožem v roki. Jaz pa sem vzdignil desnico in ga vdaril po obrazu ter divje zakričal: „Proč, nepridiprav!“

na prosto in jo popihal. To je bil „fiasco“, prav se mu godi.

(Vabilo) k XVII. občnemu zboru društva „Kmetovalec“ v Gotovljah, ki se vrši dne 19. maja 1895 ob polu 4. uri popoldne, v prostorih gospoda Ivan Kopriva. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Govor potovalnega učitelja g. Iv. Bele-ta o potrebi in koristi nasajenja vinogradov z ameriškimi trtami. 3. Splošna vprašanja in odgovori o kmetijstvu. 4. Govor g. Iv. Kača o umnem gospodarstvu. 5. Društveno poročilo. 6. Vpisovanje udov oziroma vplačanje letnine. 7. Volitev novega odbora. 8. Prosti nasveti in slučajnosti. V razvedrilo petje in deklamacije. K udeležbi prijazno vabi odbor.

(† Dr. Hugon Kartin). V svojem rojstnem kraju, v Šmariju pri Jelšah, je umrl dne 10. t. m. vrl mlad mož, dr. Hugon Kartin, v 30. letu dobe svoje. Pokojnik je prišel lani, čvrst in zdrav, kot koncipijent v Ljubljano ter vstopil v pisarno dr. Krisperja. Lepa njegova zunajnost, njegova osobna ljubeznjivost, in navdušeno rodoljubje — vse to je uplivalo, da se je prikupil vsakemu, kdor ga je spoznal, da je bil splošno čislán in priljubljen. Meseca decembra je jel bolehati, pred nekaj tedni je šel v Splet v Dalmacijo iskat zdravja, a vrnil se je kmalu v domači kraj, kjer ga je dohitela smrt. — Pogreb njegov, ki se je vršil v nedeljo 12. t. m., pokazal je, koliko ima rajni prijateljev. Rekel bi, skoraj je bila cela fara pri pogrebu. Poleg domačih pa je prihitelo veliko prijateljev iz bližnjih in daljnih krajev. Tako so prišli akademiki iz Gradca, „Sokol“ iz Ljubljane, ki mu je položil venec na krsto in ga potem nosila posebna deputacija „Sokol Celjski“, ki je tudi po deputaciji nosil svoj venec itd. itd. Pevci pod vodstvom g. nadučitelja F. Jurkoviča zapeli so pred hišo „Usliši nas o Gospod“ in na gomili „Nad zvezdami“, tako mило, da je rosilo vsakomur oko. Na grobu spregovoril mu je v slovo v imenu „Sokola“ gosp. dr. J. Kušar, drd. Jenko v imenu „Triglava“ in Hrvat Gučić v imenu „Hrvatske“. — V miru počivaj blagi Hugon, naj ti bode lahka zemlja domača!

(Znani šolski svet v Plešivci pri Šoštanj). Daje na znanje, da bode dne 27. maja 1895, ob 1. uri popoldne tukaj očitna dražba zaradi stavbe novega šolskega poslopja. Razklican znesek je 4156 gld.

(Cerkev v Šoštanj) je tako po potresu poškodovana, da je občinski zastop poslal po poslancu M. Vošnjaku prošnjo na državni zbor za podporo.

(Iz Velenja) se je poslovil gospod Ivan Resman, postaje načelnik in se preselil v Zalog. Samo dve leti je bival ondi, a ostavlja za seboj spomin odločnega, jeklenega, čistega narodnjaka.

(Iz Noveštitve pri Gornjem gradu). Dne 5. maja t. l. vršila se je tukaj volitev županstva in županom je bil izvoljen g. Jakob Tesovnik, p. d. Podmirščak, prvim občinskim svetovalcem g. Anton Strnad, p. d. Rebersčak, drugim občinskim svetovalcem g. Anton Trepelj, p. d. Rifelj in tretjim občinskim svetovalcem g. Anton Matjaž p. d. Matjaž. Kakor tukaj v obče, tako so tudi navedeni, sami vrli in zanesljivi narodnjaki.

„Prestrašen je skočil nazaj. Življenje se mi je znova vrnilo, mogel sem se gibati in govoriti. Rešen sem bil!“

„Dijaki so me obstopili s strašnim nemirom. Reči moram, da so mladi ljudje, hrepeneči po resni vedi, prvi slišali mojo povest. Oni so se živo zame zanimali ter mi bili iskreno naklonjeni.“

„Dasi sem oživel na čuden način, a ozdravel nisem kmalu. Zbolel sem za vročinsko boleznijo ter jako dolgo ležal na bolni postelji. Ta slučaj je za vselej uničil moje zdravje.“

„Kaj pa se je zgodilo z Judito Maklean in Tomažem Parri?“ vprašal je moj ded.

„Ko je napravil Parri izpit, sta se poročila. Dali so mu mesto zdravnika na neki bolnici v Indiji. Toda ladja ni dospela do njenih bregov. Razbila se je v Bengalskem zalivu. Utonili so vsi potniki, in z njimi tudi Parri z mlado svojo ženo.“

„K sreči pa letargično spanje ni škodilo mojemu umu, tako, da se še morem pečati s svojim priljubljenim delom.“

In gospod Vait je to dokazal, ker je pridobil mojemu dedu pravdo s trgovcem.

skim svetovalcem g. Anton Trepelj, p. d. Rifelj in tretjim občinskim svetovalcem g. Anton Matjaž p. d. Matjaž. Kakor tukaj v obče, tako so tudi navedeni, sami vrli in zanesljivi narodnjaki.

(Koncert) priredi grajska godba, v nedeljo dne 19. maja t. l., na vrtu g. M. Rok v Grajski vasi, v prid nesrečnim Ljubljčanom. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina prosta.

(Nesreča). Dne 6. t. m. je šel Jakob Lapornik, posestnik v Razborju pri Zidanem mostu, s hlapci v hosto neko smreko podirat. O pol dnevu je bilo drevo že „nagnáno“, ko dojde 8letni sinek k obedu vabit. Mej podiranjem se drevo ovali na kraj, kjer so delavci z otroci stali in omahne. Mej splošnim begom spodtakne se dečko in pade, smreka ga zadene in mu zmečka glavo.

(Za poškodovance pri Podsredi) sta bila poslanca M. Vošnjak in baron Moscon stavila v državnem zboru nujne nasvete, da se jim dá državna podpora. Predlog je državni zbor sprejel z naročilom na vlado, da jim ona nakloni zdatno pomoč.

(Iz Razbora) se nam poroča; Dne 27. m. m. napodili so se nad našim krajem hudourni oblaki in sesipali okolu 2. ure popoldne toliko toče, da je po nekaterih vinogradih in poljih celó pobelila in jo je bilo še drugi dan videti. Koder je trta že odgnala, so posestniki zelo prizadeti, posebno v okolica Okroglice, Lokavec in Radež razborske in loške fare pri Zidanem mostu.

(Brežičani) zgube vrlega domoljuba. Načelnik železniške postaje, obče spoštovani gosp. J. Planinec, je premeščen na večjo postajo, namreč v Divačo. Gosp. Planinca, ki je bil vedno s celo svojo rodbino zvest podpornik narodnih društev, bodo brežki domoljubi težko pogrešali; vsaj je bil zadnje čase celó predsednik čitalnice.

(Pri brežkem glavnem tabaškem trafikantu) in podjetniku Zechnerju nekaj smrdi, in sicer po prehudem tabačnem duhu v knjižnicah malih trafikantov. Temu se nič ni čuditi, če bi se kaj ne vjemalo, kajti tudi v Zechnerjevem življenju se marsikaj ni „vjemalo“. Če človek med Slovenci in od Slovencev živi, dobro, pre-dobro živi, pa vendar vedno zoper Slovence zavlja, potlej se že to ne „vjema“.

(Z Dobove pri Brežicah). Tudi mi smo čutili hud potres ob 11. uri 20 minut na velikonočno nedeljo. Bdel sem še, kar se začne tresti — podobe bengljajo na zidu — bal sem se, da mi ne padejo na glavo. Vstanem, pokličem mater in opotekam se po sobi. Zunaj strašno tuljenje, in hiša se je tako močno tresla, da sem mislil, da se v hipu podere. Še mnogokrat sem pozneje čutil zibanje. Tudi vse naslednje dni še. Ljudje so si drugi dan pripovedovali o tem čudovitem dogodku. Naša cerkev in župnišče niste poškodovani. Pač pa v bližnji fari, v Kapelah. Tu je v presbiteriju svod poknil, zid se na znotraj nagnil, omet se vdrl. Pred par leti je bila nova cerkev, ki je mnogo veljala. A zdaj je zaprta — morajo na podružnico hoditi maševat in ob nedeljah službo božjo opravljat. Pregledali so jo in veljalo bode povprek nad 6000 gld. Pri nas bomo imeli od 18—28. majnika sv. misijon; poklicani so oo. Lazaristi iz Celja od sv. Jožefa.

(Fram), ki je komaj pred petimi leti dobil pošto svojo, ima zdaj na dan dvakratno poštno zvezo, kar je zasluga ondotnega nadučitelja in občinskega zastopa. V Framu je sploh živahna obrt, posojilnica itd.

(Odbor prostovoljnih gasilnih društev v ljutomerskem okrožju) je proglasil zagrebški list „Vatrogasec“ za službeno glasilo teh društev.

(Konjerejci v ljutomerskem okraju). V žrebetišče gosp. Jos. Mursa na Krapji se bodo s 15. majem sprejemala brezplačno eno- in dveletna žrebeta.

(Iz Ljutomera). Po občinskih volitvah. Dne 4. maja torej vršile so se zopet naše občinske volitve in zmagala je zopet „nemška“ stranka v 2 razredih. Imela je namreč v prvem razredu dva, v drugem devet glasov večine. V tretjem razredu pa je zmagala naša stran z 70 glasovi večine. Vseh volilcev je prišlo na volišče 164, od teh je glasovalo za Slovence 116 glasov, za

Nemce 58 glasov. Dasiravno smo torej v dveh razredih propali, bodejo vendar naši slovenski zastopniki zastopali dvakrat toliko volilcev, kakor Nemci. To je pač častna manjšina! In še bolj častno je, da se je število slovenskih glasov v III. razredu pomnožilo od zadnje volitve za 40 glasov! Narod je probujen; v bodoče je zmaga gotova. Naši zastopniki so: gg. dr. Fran Rosina, odvetnik, Anton Šlamberger, c. kr. notar, Fran Seršen, velikoposestnik in g. Ivan Vavpotič, veleposestnik. Naj se naši zastopniki, če prav so v manjšini vsikdar možko in pogumno potegnejo za svoje slovenske volilce in naša reč bode vsaki dan napredovala. Okoliškemu ljudstvu, od kterega ves Ljutomer živi, pa priporočamo: Podpirajte svoje ljudi, in varujte se nasprotnikov. Pri volitvah smo se prav zelo čudili zakaj se za tako strastnega Nemca šteje n. pr. krčmar Zidarič, Šraml, saj jim vendar ravno naši ljudje dajo mnogo zasluga. Zakaj se tako repenči kranjski Gorenjec Laurič, ključar, ali pa usnjar Novak? Ti ljudje pač nemajo nobene nemške dlake na životu in se vendar s tako strastjo potegujejo zoper Slovence. Zakaj vsikdar proti Slovencem voli klobučarica Viher ali pa celo tako priprosta ženica, kakor je Marija Smodiš. Kje je imel pogum gospod Groskopf, da je volil z Nemci, kateri mu še nikdar nič dobrega storili niso. Slovenci podpirajte samo slovenske trgovce in slovenske obrtnike, potem je zmaga kmalu gotova!

(Od sv. Jošta na Kozjaku). Tukajšnji č. g. župnik Pavel Hrovat je po potresu težko oškodovanim sorojakom kamniškega okraja velikodušno daroval 100 gl. Djansko rodoljubje! Posnemajmo ga, vsak po svojih močeh!

(Draga živina). Iz štajerskega Posavja se nam poroča, kako je letos zopet draga živina. Kmetje na spomlad ne prodajajo radi, ker si upajo še prirediti čez poletje; mesarji bi pa radi na sejnih precej veliko kupili; zato se pripeti, da je na sejnih skoro več kupcev kakor prodajalcev, kakor je bilo to navadno v Brežicah.

(Na Vranskem) so čutili 5. t. m. ob 11. uri po noči močan potres.

(Vilunec govori). V Mariboru se poroča: Slovenski del dvojezičnega poziva, kterega je izdal štajerski deželni glavar za poškodovance na Kranjskem, je bil v Mariboru razdrapan! Videčemu to oskrunbo, se mi je zdelo, da mi je raztrgano srce. To je vendar že vrhunec sovraštva! To je nečuvstvo, barbarsko postopanje!

(Za nove vinograde) je štajerska hranilnica dala do konca l. 1894. 420 strankam 46.000 gl. posojil. Največ so dobili vinogradniki v breškem okraju, od koder je bilo došlo 1250 prošenj, iz drugih okrajev le 150. Za izobraževanje viničarjev, ki so se učili v Mariboru in Borlu — po 12 jih je bilo v teh tečajih — potrošila je 2400 goldinarjev.

(Podkovski poduk). Dne 1. julija 1895 začne se poletni poduk na deželni podkvalni šoli v Gradcu in odda se pridnim in potrebnim kovačem 10 deželnih štipendij po 50 gl. s prostim stanovanjem, kolikor še bo prostora v zavodu; potem še od večih okrajnih zastopov in kmetijskih podružnic enako po 50 gl. Prošnje do 20. maja na deželni odbor.

(Slovensko društvo v Gradcu). Štajersko namestništvo je z odločbo z dne 25. aprila potrdilo ustanovitev „slovenskega izobraževalnega in zabavnega društva „Edinost“ v Gradcu“. Društvu je namen izobraževati svoje člane, skrbeti za zabavo in gojiti družabno življenje. Ta svoj namen bode dosegalo s čitalnico, gojenjem petja in glasbe, s predstavljanjem dramatiških iger, predavanji in veseljami. Rečni člani morejo biti Slovenci, stanujoči v Gradcu ali njega okolici. — Ker je to društvo za graške Slovence največjega pomena, je priporočamo prav toplo v podporo. Ustanovna znaša 10 kron, podpornina na leto 4 krone. Občni zbor društva „Edinosti“, na katerem se je volil predsednik in odbor, se je vršil v nedeljo, dne 12. maja ob 4. uri popoldne v restavraciji g. J. Severja (Zum Steinzer) Bürgergasse št. 4, kjer — v prvem nadstropju — se nahaja društvena čitalnica.

(Dobrodelni koncert v Gradcu) na korist po potresu poškodovanim v Ljubljani in okolici

bil je v resnici nekaj posebnega. Človek je v veliki zadregi, kaj bi prav za prav rekel o posameznih točkah in koga bi bolj odlikoval. Skupni utis pa je bil tako mogočen, da se je vsakdo čutil prestavljenega v paradiz. Vsi solisti: gospica Freudenreichova, gg. Josip Karol Trtnik, Bogdan Vulaković, Bela Stuhec skazali so se prave mojstre. Slovenci smo pač lahko ponosni na take talente. Slovanska pesem pa je s tem koncertom prebila grudo v „nemškem“ Gradcu in pokazalo se je, koliko biva Slovanov v Gradcu. A tudi, če se je zatekel kak Nемец h koncertu, uvideti je mogel, kako mogočna je slovanska pesem. O koncertu priobčili bodemo strokovnjaško oceno kasneje. Za danes le še omenimo, da je bil tudi gmotni vspех nepričakovan in bode blizo tisočak poslan poškodovancem po potresu.

(Odbor akad. društva „Triglav“ v Gradcu.) Na prvem javnem zborovanju akad. teh. društva „Triglav“-a, dne 11. maja 1895 se je sestavil odbor sledeče: predsednik: Karl Vrstovšek, podpredsednik Jože Povalej, cand. iur., tajnik: Rad. Frilan, cand. med., blagajnik: H. Hrovatin, teh., knjižničar: Martin Spindler, stud. iur., gospodar: Radoslav Jašparič, stud. iur., odbornik in namestnik: Fr. Peitler, cand. iur., revizorja: J. Wester, stud. phil., E. Pajnič, cand. iur.

Druge slovenske novice.

(Cesar v Ljubljani). Nj. Veličanstvo presvitli cesar blagovolilo je povodom svojega potovanja v Pulj, obiskati nesrečno našo prestolnico. Kako prijetno poročilo pač za ubogi narod, ki ga je zadela neizmerna nesreča, poročilo, da ga pride tolažiti sam presvitli vladar! Vladar ljubi svoje ljudstvo, ki se je v večno neomahljivo pokorilo njegovemu žezlu, ki se je prvih vrstah bojevalo za njegov blagor; v svoji ljubezni do naroda, ki mu je zvest v sreči in nesreči, se veseli nad njegovimi uspehi, a ne pozabi ga, če ga pretijo ugonobiti naravne sile, in ga ljubi tudi v — nezgodah. Dobrotljivo, očetovsko srce presvitlega cesarja je bridko čutilo velikansko nesrečo, ki je zadela vedno mu pokorno udano mesto, in sam se je na drobno prepričal v torek, 7. t. m. o veliki nesreči in obljubil izredne velike podpore! Hvala in slava mu!

(Presvitla cesarica) podarila je 5000 gl. za nesrečno Ljubljano.

(Ure v Ljubljani), namreč javne ure na stolpih, so se bile ob potresu razen ene (na bolniški cerkvi) vse ustavile in stojé še danes tako nepremaknene, kakor jih je potres v oni grozni noči premaknil. — Takrat so bili, kakor se nam poroča, zlasti policaji zelo previdni, ki so bili dali takoj po prvem potresu vse plinove svetilke prižgati, ker bi se bile sicer pripetile v temi in strahu še večje nesreče. Sreča je tudi bila, da ni nikjer nastal požar, ko je bil potres prekucnil tudi več gorečih svetilk. Ljubljano je bil obiskal isti dan, kakor cesar, tudi vojni minister Krieghammer, ki se je o njej žalostno izjavil, rekoč: „Ljubljana je kakor bombardirano mesto“. Velika dobrota so zdaj za Ljubljano dobrodelna društva, kakor n. pr. „Rudeči križ“, ljudska kuhinja, „Dunajsko rešilno društvo“, ljubljansko gasilno društvo; ta društva delé zdaj Ljubljani neizmerno veliko dobrot.

(Iz Ljubljane). Vsled potresa se je iz Ljubljane izselilo znabiti že ena tretjina prebivalstva; ena tretjina prilično ne prebiva v svojih navadnih stanovanjih, marveč v barakah, šotorih, po šolah, v magacinih in le ostala tretjina stanuje v svojih prejšnjih stanovanjih. Šole se vendar utegnejo začetkom junija zopet otvoriti, pa menda le srednje učilnice.

(Preiskavanje škode po potresu na Vrhniku) pokazalo je, da je južno od Ljubljane prizadeto vse baje tje do Vrhlike, posebno hudo so trpele cerkve, od katerih jih bode treba mnogo porušiti, gradiči in druge hiše. Na Vrhniku sami je poškodovana ondotna pivovarna in mnogo stanovanj. V vasi Žagar, ki šteje 30 števil, bodo morali 10 hiš podreti in še več vasi v vrhniški okolici je poškodovanih.

(Kako je kranjska hranilnica) čutila potres? Bil jej je poslopje svojega urada močno poškodoval, tako, da nekaj dni ni mogla uradovati; vrh tega so bili ljudje meseca aprila vzeli

iz nje skoro 1 milijon; navadno pa ne dvignejo stranke v enem mesecu več kakor $\frac{1}{2}$ milijona. To bogatemu zavodu seveda nič ne škoduje.

(Nasledki potresa) so, kakor znano, v Ljubljani prav veliki pri cerkvah, šolah, samostanih itd. Od šol je vendar le gimnazijsko poslopje poškodovano, tako, da se boje zlasti za obsežno licealno knjižnico. Šole latinske bodo radi tega, če se junija zopet otvorijo, drugod, najbrže v prostorih ljudsko-šolskih poslopj.

(Porotne obravnave ljubljanske deželne sodnije) se bodo vršile namesto v Ljubljani v Novem mestu, ker je ljublj. deželno sodišče vsled potresa nerabno postalo.

(Deželni poslanec Janez Mesar †). V Šmartinu pri Kranju je umrl ondotni župnik in dež. poslanec Janez Mesar. Pokojnik se je rodil 12. junija 1832. l. v Jesenicah. Dolgo let je župnikoval v Bohinjski Bistrici in se šele pred kratkim preselil v Šmartin pri Kranju. V deželnem zboru je zastopal kmetske občine radovljiskega okraja, a bolehnost mu je branila intenzivno delovanje. Pridobil si je mnogo zaslug za svoje župljane, zlasti na gospodarskem polju. V Bohinju se je bil osobito za sirarstvo pridobil neprecenjenih zaslug.

(Osebnosti). Gospod dr. Martin Travner, sodni pristav v Ljubljani, imenovan je državnega pravdnika namestnikom v Novem Mestu. Učitelj g. A. Novak v Idriji, imenovan je ravnateljem ondotnih šol.

(Posojilnice in hranilnice I. 1894). Posojilnica v Starem trgu pri Ložu je imela že v svojem 1. upravnem letu 112236 gl. prometa, 190 gl. čistega dobička in 150 gl. posebne rezerve. Posojilnica v Klečah pri Podravljah na Koroškem je imela v 1. letu 44740 gl. prometa, 134 gl. dobička in 132 gl. rezerve. Posojilnica v Šmihelu pri Pliberku je izkazala v svojem 6. upravnem letu 88789 prometa, in dejala od dobička 575 gl. v rezervni fond, ki je že prej iznašal 2281 gl.

(Posojilnice in hranilnice I. 1894) Posojilnica ljubljanske okolice 13 upravno leto, 1050502 gl. prometa, 2758 gl. čistega dobička, 13089 gl. prihranjene zaloge. Prmož 19. upravno leto, 483488 gl. prometa, 1028 gl. čistega dobička, 24753 gl. prihranjene zaloge. „Za II. Bistriški okraj“ 1. (2 $\frac{1}{2}$ mes.) upravno leto, 33560 gl. Pula 4. upravno leto, 214036 gl. prometa, 1103 gl. čistega dobička, 1289 gl. prihranjene zaloge. Prevalje 3. upravno leto, 69901 gl. prometa, 55 gl. čistega dobička, 1222 gl. prihranjene zaloge. Fram 3. upravno leto, 90020 gl. prometa, 775 gl. čistega dobička, 1178 gl. prihranjene zaloge. Koper 11. upravno leto, 25744 gl. prometa, 549 gl. čistega dobička, 4791 gl. prihranjene zaloge. Ribnica 7. upravno leto, 463760 gl. prometa, 4942 gl. čistega dobička, 14029 gl. prihranjene zaloge. Slov. Plajberg 9. upravno leto, 3613 gl. prometa, 26 gl. čistega dobička, 408 prihranjene zaloge. Marija Snežna na Veliki 1 upravno leto, 12172 gl. prometa, 39 prihranjenih zalog. II. posojilnica v Trnovem (in hranilnica) pri II. Bistrici 1. upravno, leto 70475 gl. prometa, 190 čistega dobička.

(Nova posojilnica) se je ustanovila v Srednji vasi v Bohinju na Gorenjskem.

(Gibanje zemlje) in njeno rahlo tresenje še ni bilo ponehalo niti v 4. tednu po Veliki noči, ko je bil glavni potres. Iz raznih krajev iz Litije, Hrastnika in drugod se poroča, da čutijo skoro vedno rahle potrese, navadno po noči, po polnoči, ob 2 ali treh. — Ljubljančanom in njih najbližnjim sosedom, ki so bili tako hudo prizadeti, provzročuje seveda tudi rahel sunek velik strah, vsaj še v drugih krajih ljudi plaši, zlasti po noči, ko je vse mirnejše.

(Posojilnica v Radečah) je imela prometa od novega leta že čez 50.000 gl. in pridobila novih udov 210.

(V Dobropolji) je potres provzročil mnogo škode, zlasti pri farni cerkvi in šoli. Ta veličastna in šele pred 50 leti zidana cerkev je dobila velike razpoke na oboku in nad okni, zid ob zvoniku v cerkvi je do tal počil. Upati je, da se bo dalo še zvezati. Šolsko poslopje je zelo razdrapano in podrto, da ri poduka in Bog ve, kedaj bode. Tudi cerkev je deloma podrta. Služba božja se v podružni cerkvi opravlja.

(**Iz Kostanjevice**). Bralno društvo je priredilo v nedeljo „Besedo“ v korist nesrečnim Ljubljancem. — Iz državne trtnice imajo pri nas še veliko reznic in vkoreninjenih trt. Zdaj jih odajo menda prav po ceni. Ko bi se ljudem še dovolj razglasilo, da bi hitro po nje hiteli, dokler je čas, da se jih posadi.

(**Za nove vinogradske nasade**) so ljudje, kakor se nam iz Savske doline poroča, letos vendar zopet veliko storili. Vinograde so pridno rigolali pred zimo in šli so tudi po prestani dolgi zimi hitro na delo. Ako človek potuje po naših vinskih hribih, najde že veliko novih vinogradov, ki so sicer večinoma še le z necepljenimi trtami zasajeni, a vendar dajo najboljše upanje, da bode po teh vinskih gričih rastla zopet enkrat sladka kapljica.

(**V Gorici**) je bila nedavno prva čisto slovenska porotna obravnava, toda le vsled te naključbe, ker so bili slučajno zatoženec, porotniki in zagovornik Slovenci.

(**Na Goriškem je treba več posojilnic**) ustanoviti. To so spoznali ondotni domoljubi in društvo „Zveze slovenskih posojilnic v Celji“, ki ima namen, da pospešuje ustanovitev novih, in zdravo razvijanje starih denarnih zavodov, te vrste. Na Goriškem je namreč z ozirom na druge slovenske pokrajine še premalo posojilnic; več sodnijskih okrajev je še brez njih. Kar pa je že posojilnic ustanovljenih ondi, vse prav dobro delujejo, če tudi še le prav malo časa, osobito posojilnice v Gorici, v Cerknem in v Tolminu. Sicer so pa posojilnice še v Ajdovščini, v Šebreljah in v Nabrezini. O ustanovitvi še drugih novih posojilnic na Goriškem so se že v prejšnjih letih domoljubi posvetovali. V Komnu n. pr. je hotel ranjki dekan Harmel posojilnico ustanoviti, kar bi se mu bilo gotovo posrečilo, ako ga ne bi bila smrt prehitela; v Kobaridu je bil tudi že večkrat govor o potrebi posojilnice; enako se v Kanalu domoljubi za stvar zanimajo. O vseh teh razmerah je društvo „Zveza slovenskih posojilnic“, dobro podučeno in hoče letos o Binkoštih v sledeče kraje poslati svojega zastopnika, da skliče ondi občne zbere v namen ustanovitve posojilnic, namreč: v Bovec, Kobarid, Kanal, Komen in Sežano. Zato opozorujemo domoljube v teh krajih, da blagovolé ljudstvu že prej razodevati pomen in namen posojilnic, in da se že prej dogovoré, kateri možje bi nove denarne zavode vodili. Zastopnik, ki ga bode „Zveza“ odposlala, ne bode se mogel nikjer dolgo muditi; zato je želeti, da najde že povsodi rodovitna tla, kamor namerava sejati seme za nove slovenske posojilnice na Goriškem.

(**Odbor akad. društva „Slovenija“ na Dunaji**) je se pri odborovej seji dne 8. t. m. sledeče sestavil: Predsednik: Oražen Ivan, drd. med.; podpredsednik: Fran Vidic, stud. phil.; tajnik: Vekoslav Bizjak, stud. jur.; blagajnik: Fran Pompe, stud. jur.; knjižničar: Ivan Benkovič, stud. jur.; arhivar: Reisner Jožef, stud. phil.; gospodar: Fran Eller, stud. jur.; namestnik: Stanko Bevk, stud. phil.; namestnik Ivan Vrančič, stud. jur.

(**Volitve volilnih mož v Istri**) so se izvršile tako, da bodo Slovani in Italijani imeli, kadar bodo dokončane še glavne volitve, skoro gotovo isto število poslancev, kakor v prejšnjem deželnem zboru.

Druge avstrijske novice.

(**V Pulji**) je bil presvetli cesar, kamor se je bil podal, ko se je nova ladija v morje spustila, sijajno vzprejet. „Živio“-klicanje je bilo tako gromovito, da se je italijanski „evviva“ komaj slišal. Cesar je vzprejel 18 slovenskih in hrvatskih in 16 italijanskih občinskih deputacij, tri hrvaška in štiri italijanska puljska društva. Govorec z dekanom iz Doline je cesar rekel s posebnim povdankom: Kakor vi, bi moral vsak funkcionar v Istri znati slovenski, hrvaški, nemški in italijanski.

(**Državni zbor**) je razpravljal o davčni postavi in je dognal določbe o tako zvanem rentnem davku, katerega bodo plačevale akcijske družbe, hranilnice in tudi posojilnice. Ta davek bode znašal 1½% od obresti, ki se dajo hranilničarjem. Potlej odpadejo dosedanje 2% neposredne pristojbine.

(**Iz proračunskega odbora državnega zbora**). Pri razpravi o proračunu just. ministerstva je omenjal dr. Gregorčič potrebo ravnopravnosti pri pravosodstvu, da se ne bodo ponavljali taki krivični slučajji glede tolmačev, kakor se je to že večkrat zgodilo na Koroškem. Zahteval je tudi, da naj nadsodišče v Gradcu slovenske vloge rešuje slovenski, ker je sedanje postopanje nezakonito. — Poslanec Klun je omenjal, kako potrebno bi bilo novo justično poslopje v Ljubljani; izrazil je željo, naj bi se učiteljem in duhovnom po kaznilnicah plače uredile in zboljšale. Glede ljubljanskega grada, ki je hudo trpel vsled potresa, vprašal je, kaj misli vlada glede tega storiti, ali bo še v prihodnje rabila grad kot moško kaznilnico ali ž njo namerava kaj družega. Nadalje je tudi vprašal, kaj je z zgradbo poslopja za okrajno sodišče v Litiji. Proračunski odsek je sprejel Žveglov predlog, da bodo nove hiše, ki se bodo vsled potresa v Ljubljani zidati morale 25 let davka proste.

(**Osební davek**) se je sprejel te dni v državnem zboru, t. j. nov davek, ki se bode od slej naložil tudi takim imovitim osebam, katerim se po do zdaj obstoječih postavah ni moglo davek naložiti, n. pr. kapitalistom in dr.

(**Koalicija**) je bolna in zna vsaki dan razpasti. Nemški konservativci so je že siti, ker vidijo, da liberalci le na svoj mlin vodo napeljujejo. Listi, ki so prej koalicijo krepko zagovarjali, začeli so proti njej pisati.

(**Slovenska društva Dunajska**) prirede v soboto dne 18. t. m. v Ronacherjevi dvorani sijajno veselico v proslavo stoletnice rojstva Šafařika. Čisti dohodek je namenjen po potresu ponesrečenim v Ljubljani in okolici.

(**Dunajski pomožni odbor**) je nabral za nesrečne poškodovance v Ljubljani in na Dunaji že dosta čez 100.000 gld. Slava mu!

(† **Daniel Hovibrenk**). V Hietzingu pri Dunaji je umrl, 83 let star, umetni vrtnar Daniel Hovibrenk, ki je pred kakimi tridesetimi leti spisal knjigo o vinograjstvu, katera bode tudi med nami marsikateremu v spominu. Ta knjiga je veljala do prihoda trtne uši za najmodrejšo v svoji stroki. Vničevanje vinogradov po trtni uši napeljalo je vinogradnike na nova pota.

(**Cehi imajo posojilnic**) 698, in sicer na Češkem 422, na Moravskem 266, na Šlezkem 9 in na Dunaji 1.

(**V Pragi**) se otvori 15. t. m. narodopisna razstava.

(**Za ženski gimnazij v Levovu**), ki se otvori že početkom prihodnjega šolskega leta, je darovala dobrotnica v Varšavi 30.000 rubljev.

(**Zagrebske novice**). Šolske stavbe na tako zvanem „forum romanum“, dobro napredujejo. Tukaj bodo stala šolska poslopja za gimnazijo in realko z internatom (notranja šola); pripravnica učiteljska že ima internat.

(**V Zagrebu**) se posvetujejo o ustanovitvi suknene tovarne.

(**Novice iz Zagreba**). V seji odseka zagrebskega obč. zastopa se je odobril predlog neke dunajske družbe, ki hoče napeljati v Zagreb studenčno vodo iz kraljičinega vrelca na Sljemenu, ki bi zadoščal, da se ves Zagreb oskrbi z dobro pitno vodo. Madjarska šola se bode vendar-le zidala, in sicer v bližini državnega kolodvora.

(**Razpor**) je bil med ministerstvom cesarske hiše in ogerskim ministerskim predsednikom radi potovanja papeževnega poslanca po Ogorskem, pa dobri naš cesar je posredoval, da se je stvar podela.

Ogled po širnem svetu.

(**Sv. oče**) so izročili kardinalom obširno pismo, kot politično oporoko. Glavni namen tega pisma je, zagotoviti si tacega naslednika, ki bo nadaljeval politiko sedanjega papeža.

(**Srbi**) imajo že zopet nove ministre.

(**Na Srbsko**) je prišla kraljica Natalija, ki je bila sprejeta še od starih ministrov; bivšemu kralju Milanu je skupščina dovolila zopet veliko plačo. Ubogo kraljestvo!

(**Nemški državni zbor**) ni sprejel postave zoper tako imenovane prekucuhe.

(**Mir med Japonci in Kitajci**) je sicer sklenjen, pa ni še potrjen od drugih velikih vladarjev. Na Japonskem se je pokazala kolera.

Dopisi.

Iz Šmarje pri Jelšah. (Okrajna drevesnica, poskuševalni vinograd, potres). Iz okrajne drevesnice ustanovljene l. 1888. v spomin 40letnice vladanja cesarja Franca Jožefa I. in otvorjene l. 1891., se letos prvokrat oddaja kacij 500 drevesc, jabolk in hrušek, kakor tudi nekaj breskev ameriškanskih vrst komad po 20 kr. To nizko ceno je določil okrajni zastop, da bi pripomogel h krepkemu razvoju in prosperu sadjarstva v domačem okraju ter da bi zadoščal svojej zadači glede ustanove.

Dasiravno je letos za saditev precej pozno in neugodno, vendar so se kaj pridno oglašali za drevesca.

S pomočjo državne podpore se je tudi v okrajni drevesnici pred tremi leti napravil nasad z ameriškimi trsjem, kjer se je letos pridelalo čez 6000 korenjakov in čez 30 tisoč reznikov. Trsje se po istej ceni oddaja kakor pri državnih nasadih.

Še drugo veselo vest baš glede vinogradarstva imamo javiti iz našega okraja. Že več let je okrajni zastop prosil državo za poskuševalni vinograd. Vendar enkrat se je uresničila ta nujna potreba v preosnovitev in povzdigo vinogradarstva v našem okraju.

Država je vzela v to svrhu na 12 let v zakup ali najem blizu 3 orale vinogradov pri sv. Miklavžu v občini okolici Šmarje od posestnikov Otil. Jančič, Mat. Rataj, Ant. Šraml in Jur. Golčman. Z delom se bode začelo še le v jeseni.

Dal Bog, da bi i ta nasad blagodejno vplival na razvoj vinogradarstva v šmarijskem okraju.

H koncu naj še omenim o zadnjem, groznem potresu, ki se je kaj močno čutil tudi v našem trgu. Provročil je na poslopih mnogo škode, še več pa med ljudstvom strahu in zeganosti. Pri mnogih hišah je napravilo razpokline v stenah na stropeh, več dimnikov se je razrušilo. Pri cerkvi je počil zid v kapeli sv. Mihaela ter se je vdrl velik kos ometa iz oboka pred glavnim oltarjem. Najhujše sta pa prizadeta grad Jelše, kjer je baje škode čez 1000 gld., in stara šola, kjer je nadaljno stanovanje odsvetoval stavbinski inženir, ker se pri neznatnem potresu lahko podere celo poslopje, tako je zid razpokan in zaobrnen. Obvari nas Bog i večje nezgode.

Iz Gornje Radgone. (Majnikova slavnost.) Gospod urednik, ne mislite, da smo mi Bog vé kakšni socialisti, ker hočemo prirediti majniško veselico. Ne, to bo čisto nedolžna slovenska veselica. Slaviti namreč hočemo porod našega lastnega gornje-radgonskega pevškega zbora.

Dne 19. maja t. l. bode prvokrat javno nastopil. Seveda mu bode pri tem prvem nastopu treba podpore starejših pevcev. Naprošeni stotej vi kapelski in ljutomerski pevci, da mu priskočite na pomoč. Potem se bo dne 19. maja v Škerlečevi gostilni razlegalo petje, da bo veselje. A tudi drugi glasovi se bodo slišali. Cvenški tamburaši nas bodo razveseljevali s svojimi miloglasnimi tamburicami. To vam je godba, katere ne slišite vsak dan, niti vsake kvatre ne. Poprimite se torej, vi udje bralnega društva, te prilike in pridite polnoštevilno k majniški slavnosti. Kogar jezik tišči, si ga bo lahko odvezal ter nam kako smešno ali pa tudi resno povedal. To tudi vam velja g. stavešinjski Kavčič in pa vam g. ljutomerski dohtar. Le namažite si svoj jezik. — Toda šalo na stran. Nekaj družega vam še moram povedati, kar ni tako veselo, a tudi ni nič kaj posebno strašnega. Ta majniška veselica nam bo služila za to, da si pridobimo nekaj novcev, katere pa bodedo za jako koristen namen porabili. Posebno veliko menda itak ne bodedo dobili, ker ustopenina k tej veselici bo znašala samo 10 kr. za osebo in priprave bode tudi nekaj stale. A nekaj nam bo vendar ostalo in to porabili bodedo za nakup poljskih orodij, kakoršnih tukaj še nikdo ni rabil, ki se pa mnogo priporočajo, ker se ž njimi dosežejo izvrstni in nenavadni uspehi. Morda vam bom o teh orodjih tisti dan kaj natančnejega povedal. Na svidenje torej dne 19. maja.

Sv. Ilj v Slov. gor. Pomlad je in vse poganja. A tudi nemška (deloma nemčurska) prevzetnost vzbudila se je iz dolgega zimskega

spanja. Čujmo torej, kakšne popke je začela poganjati! — „Prvi človek je bil Adam in ta je bil Nemec,“ tako si je bržčas mislil tukajšnji dopisnik nekega nemškega lista, ko je izrekel res klasične besede, da je naš Sv. Ilj v Slovenskih goricah pristno bil celo nemški kraj. Takrat so morali biti tukaj res zlati časi! Še le pozneje (v katerem stoletju?) prilomastili so Slovenci, po njegovi domišljiji bržčas Kajnovi potomci (tako enako je vsaj riše) ter so začeli vse slovenizirati. Osvojili so si cerkev in šolo, začeli sejati slovensko pleveljno seme, ki je obrodilo dober sad in sedaj je začelo nemštvo hirati. Nevarnost je velika! (Kako lahko bi se pač našel kak nov Samo, ki bi zadrnil tukajšnjemu nemštvu vrat.) V tej nevarnosti pozivlja dotični gospod vse Nemce na goreč boj proti slovenskim „nasilnikom“. Rad bi dal svojim rojakom nekaj lepih nauk, ki pa dišijo nekoliko preveč po črevah, znamenje, da še sam nima pravega pojma o takem bojevanju. A toliko je vendar ukrenil, da se mora začeti vaditi že z mladih nog, kar hoče prava kopriiva postati. — Ravno na to so pa tukajšnji Nemci baje premalo pazili in še pazijo. Kakšni so dokazi? — Tukajšnja nemška šola je dvorazredna, a šteje že nad 70 učencev, kar je res lepo število! Obiskovalo bi to šolo lahko še več nemških otrok, ako bi bili vsi nemški stariši dovolj značajni, ter bi svojih otrok ne pošiljali v slovensko šolo. To je deloma res, a taki stariši bodo že imeli svoje uzroke, kajti slovenska šola nima navade si tujih otrok loviti, ker ima tako svojih dovolj, (okoli 400). Koliko se pa nemška šola briga za svoje res nemške otroke je razvidno iz sledečega primera.

Nemški otrok obiskuje nemško šolo, pa je nekoliko poreden. Toraj ven z njim! Nevarnost ni velika, da bi se zgubil, ker tudi najzvitější glavica se ne nauči slov. jezika kar čez noč. Slovenska šola pa je primorana take izmečke sprejeti, ki so navadno že precej odrasli in toraj zaostanejo. Kaj takšnega se mnogokrat zgodi. — Najbolj se porazgube nemški otroci tedaj, kadar zapuste šolo. In kdo je temu kriv? Seveda slovenski agitatorji ali nekaj jednakega. Kdo bi se pa ne čutil, ako bi dopisnik v tej točki ne meril tudi na našo častito duhovščino. Da je pa to samo ob sebi podlo in nevredno sploh kakega ugovora, priznal bode vsak, ki pozna naše razmere. Tukaj v naši cerkvi se še nihče ni pohujšal, najmanj pa taki, ki je še celo praznikih ne obiskuje. Slovenci smo pa tudi prepošteni, da bi mreže stavili. Nas pa še celo veseli, ako ima (kakor nem. dopisnik vzdihuje) naša častita duhovščina tudi med Nemci privrženec.

Pa še več vzdihov se bere v dotičnem nemškem listu, kateri bi lahko (kakor nemški pesnik pravi) cel mlin na veter gnali.

Tako ne ugaja tukajšnjemu dopisniku nemška posojilnica. Suša je namreč, ni s čem ognja gasiti, ker jo Nemci premalo podpirajo. Saj ima ustanovitelj sam v njej ulogo celih 10 goldinarjev avstrijske veljave. To je res že več ko previdno. Nemci, posebno mladi ljudje („Landjunker“) bi potrebovali svojih voditeljev, kajti geslo: „viribus unitis“ bi jim dobro teknilo. Gospod dopisnik nem. lista bi poznal izvanredno „energičnega“ moža, a ne upa si ga imenovati, ker bi mu morebiti le nekoliko na zobe potipal.

Slednjič še nekaj. Tukaj je igrala te dni neka igrališka družba „Kristusovo trpljenje“. Predstava je bila res izvrstna. Vendar je dopisnik nem. lista celo društvo prav smelo napadel. Kdor je pravega verskega mišljenja, gledal je celo predstavo z duševnimi občutki in ni imel časa, tako ostro meriti obuvale ali obleko. To-liko je pa res, da bi se meni ne dopadlo, ako bi kakor turška družba mimično in plastično predstavljala sanjarije Mohamedove v votlini blizu Meke. (Jaz namreč nisem Turek). — Kar se tiče nemške maše za otroke in posebne zastave za take svečanosti, morebiti prihodnjič več.

Za sedaj toraj dovolj. Morebiti še iztakne nemški dopisnikar nekaj pametnejšega, kajti do sedaj je bilo mnogo, kakor bi trezen Nemec rekel, „Grillenfängerei“. B . . . . . r.

Iz devete dežele. Gospod urednik. Mnogo kolobarite po svetu, vendar v našo deveto deželo Vas še ni bilo; ko bi Vi enkrat k

nam prišli, tu bi se Vam gotovo dopadlo. Lahko bi pri nas svet, ljudstvo in njega običaje; pa tudi naše korenjake spoznavali; to bi Vam pa bilo dosti snovi za Vaš list. Ker pa še nimamo železnice in je še tudi ne bomo kmalu dobili, tedaj Vas še v kratkem času ne moremo pričakovati. Dovolite mi, da jaz v par bornih vrstah naše korenjake malo popišem.

Deveta dežela ima ravno tako hribovje, kakor vaš Slovenski Štajer, tudi nje prebivalci so vašim prebivalcem podobni, postave imamo v novejšem času skoro iste, kakor vi, posebno pa, kar se narodnih šol dotiče. Otroci vam morajo po celih osem let na klopi sedeti in se učiti raznih ved. Edini razložek med vama in nami je ta, da vi brž učitelje spoštujete in po mogočnosti skrbite za njih blagor, pri nas pa pravijo, da so učitelji „deželna nadloga“. Glejte gospod urednik! v novejšem času imamo tudi okrajne šolske svete, in v enem teh sedijo trije kaj pametni in prebrisani možje, namreč: dr. Seveda, dr. Klobasarec in dr. Kneftra; ti vladajo in odločujejo blagru celega našega ljudstva. Ker tudi naši učitelji s svojo borno plačo ne morejo več izhajati; prosili so kakor pri vas, da bi se njim plača nekaj zvišala; posebno pa z ozirom na to, ker je naša vlada sama voljna bila, nekaterim učiteljem plačo zboljšati. In glejte Vi gospod urednik! Vi poznate Vaše „Abderite“, saj so blizu Vas doma, a kaj Vaši „Abderiti“ so sami modrijani proti našim filantropom. Ti so bili odločno proti temu, da bi se učiteljem plača zboljšala, češ, da učitelji imajo dokaj dohodkov; tedaj ne potrebujejo nikakoršnega zvišanja svoje plače. Naj njim bo! Sedaj pa vidite! da tudi pri nas v deveti deželi ne teče sama strd in mleko; da smo tudi siromaki, kakor pri vas nekateri. Rad bi Vam še več pisal, pa za takrat naj to zadostuje. Če pa bi še želeli, morebiti kaj včasih iz devete dežele zvedeti, pa mi po Vašem šentmiklavškem puščavniku telefonirajte. Da ste zdravi Vašemu Sršenodražljivcu.

Iz Krškega. (Koncert v korist ponesrečeni Ljubljani). Tužnemu, žalostnemu pozivu čačopisov, naj bi se z milimi darovi deželanov olajšalo gorje bednim stanovalcem naše stolice, odzvalo se je v prvi vrsti bralno društvo našega kraja, priredivši velik koncert v omenjeni blagi namen. Slava njemu in slava mnogobrojnemu občinstvu, ki je radovoljo sprejelo njegovo povabilo ter mnogovrstno sodelovalo pri koncertu! Vsakdo, od siromaka do bogatina, je pohitel, da položi svoj mali ali večji dar na oltar človekoljublja, da ga daruje v blagi namen, v podporo Ljubljani. In če ni prišel, ako se ni radoval osebno nad vrlo uspelo veselico, poslal nam je večjo svoto, da „otira bratovske solze“. — Mnogo najrazličnejših točk obsegajoči vspeh koncerta privabil nam je mnogo gostov iz bližnjih krajev, vrle brežke tamburaše in tamburašice, zavedne Kostanjevčane in druge domoljube z desnega in levega brega Save. Kako prijetno nas je pač še presenetilo poročilo iz Ljubljane, da pride tudi slavnoznan četverospjev „Ilirija“, da povzdigne ves vspeh koncerta! Ker se je bil koncert že ob 4. uri popoldne pričel, bilo je kmalu na Gregoričevem vrtu vse zasedeno, in se je le z mnogo težavo kak prostorček še dobil.

Prvo točko koncerta izvršil je izborni mešani zbor krških pevcev in pevk pod vodstvom spretnega g. učitelja Aparnika, kateremu bodi na tem mestu za neumorno marljivost izrečena srčna zahvala. Burno odobravanje in „dobro“ klici h koncu speva pričali so, kako se je občinstvo radovalo nad zvonkimi glasovi pevk, oziroma mogočnim petjem moškega zbora. Nadalje so nastopili brežki tamburaši ter izvrstno izvedli več točk; z veseljem jih je poslušalo zbrano ljudstvo, vsaj marsikdo je čul pri tej priliki prvič v Krškem to drago jugoslovansko glasbo, te mile glasove brača in bisernice. Mnogo hvale žele so tudi gdč. tamburašice, ki so se prav mojsterski odlikovale in jako dopadle. Da je četverospjev „Ilirija“ izvrstno pel, da je jako dopadel ter mnogo pripomogel k izrednemu uspehu, razvidi se iz tega, ker je moral vsled navdušenih „živio“ klicev skoraj vsaki točki pridjati še jedno pesem, in ker ga je občinstvom z vedno večjim veseljem poslušalo. Hvala mu, da se je odzval povabilu bralnega društva ter nas očaral vse z

izbranim svojim petjem. — Žalibože, da je dež pregнал večino ljudstva s prostega ter so se zadnje točke vspeha pele v društvenih prostorih; mej drugimi smo imeli priliko, slišati krasni zbor „Nazaj v planinski raj!“ ko ni bilo človeka, ki ne bi bil čutil mogočne, pretresujoče glasove petja. Tudi so bili Brežičani tako prijazni, da so z nova pridjali več lepih pesnij na tamburici.

Slavnost pa je mnogo povišal krasni govor g. župana dr. Mencingerja, ki je z jedernatimi besedami slikal bedno kranjsko stolico, se zahvalil vsem milosrčnim, ki so „odprli srce, odprli roke,“ da pomagajo ponesrečenim bratom. Konečne besede: „Bog živi novo, obnovljeno, belo Ljubljano!“ naredile so pač na vsacega navzočnega globok utis ter mu vzbudile občno željo, da se Ljubljana z nova povzdigne, da se razcveti, da se oživi in se okrepi! Govorniku je v imenu četverospjeva odgovoril g. Branke, zahvaljuje se mu za gostoljubni vzprejem. — Mladini, posebno otrokom, priredil je mnogo veselja gosp. učitelj Rozman; kazal jim je izvrstno izpadle meglene podobe iz različnih krajev, tako tudi slike iz Postojnske jame. Hvala mu za izvrstno misel! — „Dulce et utile“ veleva Horacij, mislila je mladina ter priredila v društveni dvorani plesno zabavo. Pač težko smo se ločili od poskočnih taktov godbe; toda gostje iz Ljubljane in drugih krajev so začeli odhajati ter se odpeljali z večernim vlakom. — Tako se je končal vrlo uspeli koncert, zaputivši mnog dragi spomin nase v Krškem. Res, da smo se mi udeleženci radovali, veselili, mej tem ko zdihujejo dragi Ljubljančani, pa tolaži nas zavest, da njim v korist, njim v pomoč, in da je bil tudi gmotni uspeh izvrsten, kajti nabralo se je toliko vstopnine in darov, da je bilo po odbitih stroških mogoče 300 gl. poslati v nesrečno Ljubljano.

Narodno-gospodarske novice.

Ali je mogoče vreme prerokovati?

Kedar imamo dalje časa enolično vreme, želimo si čez vse premembe in bi radi to spremembo že najprej uganili. Vreme prerokujejo ljudje na podlagi prerokovanj v koledarjih, osobito v stoletnem koledarji, poslušajo, kaj prerokujejo vremenoslovci à la Matej de Drome, Falb; gledajo na spremembo lune (primeri vreme prerokski ključ v koledarji družbe sv. Mohorja), opazujejo razne prikazni v naravi, vetrove, oblake, letanje ptičev (lastovic), kretanje živali (pajek, močerad, žabe itd) in se zanašajo več ali manj na razne fizikalne priprave, osobito na barometer, termometer in proučujejo opazovanja meteoroloških postaj, o katerih prinašajo poročila razni časniki. In kakošen je vspeh vsega tega? Prav majhen. Meteorologija ali vremenoslovje je sicer zelo napredujoče znanstvo, ali še nima toliko vspehov, da bi se zamoglo dovolj zanesljivo vreme za kakih 24 ur napovedati. Na dunajskem zavodu za vremenoslovje se že veliko let temeljito ukvarjajo s tem predmetom. Rezultate svojega opazovanja in poročila o stanju vremena iz raznih delov Evrope poročajo potem brzojavnim potom na razne strani monarhije in tudi dozdevna napovedanja vremena za bodočih 24 ur. Na podlagi teh skušajo v posameznih kronovinah zadeti vreme za svoje kraje, toda to se jim vselej ne posreči. Ako bi se človek edino le s tem predmetom bavil, utegnil bi nekoliko zadeti prerokovanje; kajti dajó se nekatera pravila, po katerih se tek vremena ravná sestaviti, na pr. včasih toda le včasih ljubi vreme stanovitnost, recimo, da je dalje časa lepo, dalje časa suho, ali da dalje časa dežuje in sneži; včasih je pa vreme v svoji nestanovitnosti stanovitno. — Za najboljšega vremenskega preroka velja tlakomer. Toda tudi ta navadno goljufa, kajti včasih dežuje pri visokem stanju in včasih je lepo pri nizkem stanju. Zakaj to? Vreme ni odvisno le od zračnega tlaka v dotičnem kraji, ampak še od mnogih drugih faktorjev. Ti faktorji, osobito veter se pa hitro menjajo, kakor že nemški pregovor veli: „Menschen und Wind ändern sich geschwind“. O vremenu z ozirom na zračni tlak piše še „Kmetovalec“ tako-le:

„Tlakomer se vzdiguje, lepo bo“ in „tlakomer pada, deževalo bode“, tako navadno ugibajo

ljudje, a vender ta posledica ni vsikdar resnična, kajti večkrat imamo lepo, ko tlakomer pada, in čestokrat slabo, ko se tlakomer vzdiguje.

Tlakomer sploh vremena prav nič ne kaže, marveč samo tlak zraka nad pokrajino; torej utegne pri visokem zračnem tlaku ravno tako deževati, kakor pri nizkem.

Vreme namreč ni posledica krajevnega zračnega tlaka, marveč posledica razdelitve zračnega tlaka čez zelo široke pokrajine. Čim bližje je krajina z nižjim tlakom krajini z višjim tlakom, tem strmejši so zračni valovi, tem nemirnejše je zračno morje, tem krepkejši so zračni vetrovi, ki so za poravnavo razlik v zračnem tlaku potrebni. Čim močnejše pa je to gibanje, ki se čisto vrši visoko v ozračju, višje nego so naše najvišje gore, tem prej utegnejo tudi z vodnimi sopari nasičene zračne plasti z mrzlimi vetrovi skupaj trčiti in tem večji in vztrajnejši bo zračni pritisk vsled naglega ohlajenja in zgoščanja teh soparov. To čisto opazujemo, če jug nekaj dni močno piha; tlakomer se vzdiguje, deževati pa še le jame, kadar pritisne burja, ker so se razlike zračnega tlaka po nastopu najvišjega tlaka poostrele.

Če torej tlakomeri v kaki zelo veliki pokrajini, n. pr. po vsej osrednji Evropi, enočasno in enakomerno padajo, vreme lahko še ostane lepo, ker se v zračnem tlaku ne pojavljajo razlike ter tako ozračje ostane mirno.

Posamezen opazovalec torej ne more dočno reči, da dviganje ali padanje njegovega orodja pomeni lepo ali slabo vreme. Z večjo gotovostjo morejo to povedati le oni, katerim so znane enočasne izpremembe zračnega tlaka obširnejših pokrajim (sporočene jim brzojavno), in to so tako zvane osrednje postaje. Po teh izdavnih vremenskih karte kažejo razmere vsakdanjega zračnega tlaka v Evropi, in če te karte primerjamo s stanjem krajevnega tlakomera, še le potem moremo z večjo gotovostjo po tlakomeru napovedati vreme.

Pravilno pa se v naši pokrajini s padanjem tlakomera nastop vremenske izpremembe, združen z vetrom in dežjem, ker to padanje kaže, da se nam bliža najnižji tlak, s katerim so pri nas večji del v zvezi vshodni in južni vetrovi. Kadar zračni tlak zopet začne rasti, jame se dvigati tlakomer, na kar začno pihati zahodni in severni vetrovi, kateri so (na naši severni zemeljski polovici) vsikdar na zahodni strani najnižjega zračnega tlaka, sedaj pa vsled trčenja mrzlih in toplih vetrov deževje časih traja precej dolgo — dasiravno se tlakomer neprestano vzdiguje — takó dolgo namreč, dokler severni (suhi, mrzli) vetrovi ne odpravijo vodne sople. Najboljše znamenje, da bo vreme ostalo lepo, je, če tlakomer stanovitno mirno stoji, bodisi že v svoji sredini ali pod njo, kajti to kaže, da je tlak nad obširnimi pokrajinami enakomerno razdeljen.

Toliko v pojasnilo našim kmetovalcem, ki se časih (zlasti ob seneni košnji) radi ravna po tlakomeru ter se potem znašajo nad nedolžnim orodjem, če to „napačno kaže“.

Darovi celjskih Slovencev za Ljubljano pri uredništvu „Domovine“

III. zbirka.

Štefan Boucon 4 K, Josip Sivka 2 K, prof. Anton Kosi 10 K, Franjo Završnik 20 K, Josef Podgoršek 2 K, Tomaž Wajda 4 K, Mihael Vošnjak 100 K, Franc Vrečko 20 K, Ferdinand Rozman 2 K, Anton Wah 4 K, Josip Kosem 5 K, ekrajni zastop celjski 200 K, županstvo celjske okolice 50 K. Skupaj 423 K. Poprej nabranih 1412 K. Skupaj 1835 K.

Matija Gregorič

bivši posestnik pri Mali Nedelji

danes dne 9. maja 1895 ob 2. uri popoldan, po dolgi, mučni bolezni, prevideni s sv. zakramenti za umirajoče v 83. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspali.

Pogreb je bil v soboto dne 11. maja 1895 ob 7. uri zjutraj iz hiše žalosti na domače pokopališče pri Mali Nedelji.

V Ptuj, dne 9. maja 1895.

(86) 1-1

Anton Gregorič
posestnik in tajnik posejilnice.

Iščem

solicitatorja

veščega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Vstop 1. junija 1895.

(87) 2-1

Dr. Alojzij Brenčič
odvetnik v Celji.

Proda se

jako malo rabljeno, elegantno nizko kolo „Safety“ iz najfinejšega angleškega jekla in s polnimi kavčuk obroči, kje, pove uredništvo „Domovine“.

Dva lepa in dobra

travnika na prodaj!

Blizu Celja v najlepši legi sta dva travnika na prodaj; eden 5 oral, drugi 3 orale (Joch) po samezno ali tudi vkup, pod najugodnejšimi pogoji in nizki ceni. Odda se tudi hiša z gospodarskimi poslopji in eden oral vrta. Več pove L. Dolinar, Vrtno ulice (Garten-Gasse) št. 16 v Celji. (85) 3-1

Cementne izdelke

kakor: ploče za tlak cerkev, hodnikov, podstenj i. d. v raznih oblikah in barvah, stopnice, podboje za duri in okna, korita (kopače) za hleve, cementne cevi vsake velikosti, predstave za studence, podstavke za nagrobne križe, mejnike in vse drugo po dani meri in načrtu izdeluje

Jos. Mursa
na Krapji pri Ljutomeru

in zaradi ugodnejše železniške zveze s spod. Štajerjem, tudi v Središči na D. Ceniki zastoji. Prezame tlakanje, betoniranje, kanaliziranje i. t. d. ceno in z jamstvom za trpežnost. (88) 5-1

Razprodaja

vsakovrstnega oblačilnega blaga za moške in ženske obleke po zelo znižanih cenah

Anton Mlinerič,
Celje v Hummerjevi hiši

(73) 3-3

Franc Čuden

urar

v Ljubljani

Glavni trg št. 25

priporoča

slav. občinstvu in posebno prečast. duhovščini, svojo bogato, največjo zalogo švicarskih žepnih ur, po najnižjih cenah, zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur z nihalom (Pendeluhr), budilnic, verižic vsake vrste, prstanov, uhanov

in vseh v njegovo stroko spadajočih stvari.

Popravila naredim dobro, hitro, natančno in ceno. Poštna naročila izvršujejo se precej. Novi ceniki po pošti in brezplačno. V cenikih je natančneje popisano, koliko časa jamčim (garantiram) za katero stvar in kako zamjenjavam. (47) 10-5

Anton Štalcer v Reki

(Fiume)

Priporoča trgovcem, obrtnikom in gostilničarjem svojo bogato zalogo, po jako nizkih cenah, južnega sadja, pomeranč, limon, mandeljev, dobrega vina (istrskega in dalmatinskega), olja, suhih rib in drugih stvari. Samo ena poskušnja zadostuje. Prejemi in oddaje tudi v komisijonu, pod dobrimi pogoji, vse stvari, katerih sam v zalogi ne bi imel. Odpošiljatve se vrše točno in ceno. Cenike zastoj. (31) 3-3 m.

Razpiše se

služba distriktnega zdravnika

za distriktno občino Braslovče okraj vranski, z letno plačo 700 gld. Zahteva se avstrijsko državljanstvo, diploma vsega zdravilstva, rim. kat. vera, popolnoma znanje slovensko-nemškega jezika, in neomadeževani značaj. Prošnje s prilogami naj se pošiljajo do 15. majnika županstvu Braslovče.

Distriktni odbor Braslovče, dne 10. aprila 1895

Ant. Plaskan

(63) 3-3

prvomestnik.

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljniat firnež. Prodaja na debelo in drobno.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, laka, firneža in kleja

Adolf Hauptmanna

v Ljubljani

razpošilja na zahtevanje brezplačno in franko svoj ilustrovani ceninik

olja, oljnatih barv, firnežev, lakov, suhih, kemičnih, prstenih in mineralnih barv, düseldorfskih oljnatih in akvarelnih barv za umetnike, barv za fotografe, emajl, majolika in lazurnih barv, potrebnih za oljnato in akvarelno slikanje, čopičev, tint, kakor tudi še mnogo drugih predmetov za obrtno, šole in domačo rabo. (26) 10-8

Posebnost: Kranjsko laneno olje in laneno-oljniat firnež. Prodaja na debelo in drobno.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

po najnižjih cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jamstvom in na poskušnjo

IG. HELLER, DUNAJ

(48) 20-5

Zacherlin

deluje čudovito! Mori — kakor nobeno drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke, za to tudi po celem svetu kot jedino enake vrste slavno in priznano. — Njegova znamenja so: 1. zapечатena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

(60) 12-4

Celje:	Traun in Stiger	Planina:	R. Grossler
"	Alojzij Walland	"	Lud. Schescherko
"	Viktor Wozg	"	F. Wambrechtsteiner
"	Fran Janesch	Gornjigrad:	Jakob Božič
"	Milan Hočevar	Poličane:	Ferd. Ivanus
"	Ferdinand Pellé	"	A. P. Krantsdorfer
"	Josip Matič	"	Anton Schweiz
"	Anton Ferjen	Pristova:	And. Suppanz
"	Friderik Jakovitsch	Brezice:	Fran Matheis
"	L. Leo Hannak	"	Varlec & Umek
"	Karol Geis, lekarna	Rathenburg:	L. Rainhofen
"	Fran Zanger	Zalec:	Adalb. Globočnik
Vransko:	Ivan Pauer	St. Jurij:	J. F. Schescherko
Konjice:	Jurij Michay	"	Fran Kartin
Vojnik:	Fr. Zottl	St. Lovrenc:	Elija Turin
Hrastnik:	Alojzij Bauerheim	Šmarje:	Josip Wagner
"	Konsumno društvo	St. Paul:	Norbert Zanier
"	Josip Wouk	Trbovlje:	Konsumno društvo
Ljubno:	Fr. H. Petek	"	J. M. Krammer
Sevnica:	A. Fabiani	"	Fran Polak
"	S. F. Schalk	"	Rob. Stenowitz
"	Ludovik Smole	Vitanje:	Anton Jaklin
"	Zwenkel & Cmp.	Velenje:	Karl Tischler

Najboljše za stenice, bolhe, kuhinjske golazni, mole, živalske parazite in dr.